

שכל

מגזין

הבולאים

גליון מס' 117 | ניסן תש"ף | אפריל 2020 | המחיר: 30 ש"ח

תמונות מכנס יום הבולאות ה-33
שנערך במלון שרתון תל-אביב, 25.12.2019

קוראים יקרים,

הגיליון שלפניכם הוא הראשון בגיליונות השנה החדשה, 2020, ועבורי הוא בעל חשיבות מיוחדת כיוון שהוא הגיליון הראשון בעריכתי. אינני בולאי אלא מגיע מתחומים אחרים – זה של חקר ההיסטוריה של המזרח התיכון וזה של תרגום ועריכה – אבל אני בנו של אספן בולים ומאז ילדותי התחום היה "לידי" ותמיד סקרן אותי. אני שמח שבמובנים רבים הזכות שניתנה לי לערוך את "שביל" היא סגירת מעגל אישית ומשפחתית ואני רואה בה מחויבות שכולה תקווה שיעלה בידי למלאה בנאמנות. זוהי גם הזדמנות מצוינת עבורי להודות לקודמי בתפקיד, איתמר עצמון, על עבודתו המקצועית והמסורה ועל הפיקדון הנהדר שהוא מפקיד היום בידי. כולי תקווה שאיתמר יוסיף לתרום להצלחתו של "שביל" גם בהמשך.

החווייה הראשונה שלי עם כניסתי לתפקיד הייתה השתתפות בכנס יום הבולאות השנתי בדצמבר 2019. אם עד אז תחום איסוף הבולים הייתה עבורי עניין ערטילאי שרק שמעתי עליו, הרי שהכנס איפשר לי להחשף לקהילה הבולאית ולהכיר רבים מחבריה באופן אישי. הופתעתי ושמחתי מאוד לראות קבוצה גדולה ותוססת המחויבת באופן לא מתפשר לנושא הבולאי, למחקר מעמיק בו ולטיפוחו ואני נרגש לשתף עם כולם פעולה.

אין בכל זאת כדי לומר שאין מקום להרחיב את מעגל החברים ולפנות לאוכלוסיות נוספות שבלי ספק יעשירו את פעילויות ההתאחדות ויסיפו לה תחומי עניין ונקודות מבט חדשות ורעננות. ולמרות הכל, אני חושב שכנס יום הבולאות, המהווה מפגש שנתי וחגיגה בולאית, הם גאווה גדולה שעלינו להתהדר בה.

הגיליון הנוכחי, הגדוש והעשיר, כולל בראשיתו סיכום של אירועי כנס יום הבולאות וההרצאות השונות שנישאו בו, שחלקן עוד תהפוכנה למאמרים בגיליונות הקרובים. נוסף על זאת, כולל הגיליון שני מאמרים בנושא תולדות הדואר בארץ ישראל ובמדינת ישראל: הראשון, מאת יעקב כהן, על השימוש בבולים מודפסים גזורים (cut-outs) בדברי דואר בתקופת המנדט. השני, של יוסף ואלך מגולל את סיפורה של מעטפה בודדת שלא נמסרה לנמען ואת הסיפור שניתן לחלץ מחותמות הדואר שהוטבעו עליה במסעה. מאמר נוסף בגיליון, מאת אמיר אפסאי, חבר חדש בהתאחדות, מציג את מוזיאון הבולאות בוולטה, בירת מלטה, שבה ביקר לאחרונה הכותב. נוסף על כל אלה כולל סקירה של שני ספרים חדשים שהתקבלו בספרייה ואת שאר הפניות הקבועות.

מערכת "שביל" מוסיפה להזמין את הקוראים להשתתף ביצירת המגזין לשלוח הצעות למאמרים קצרים או ארוכים. המערכת תשמח לסייע למעוניינים בכך להפוך רעיון כללי למאמר ולעמוד לעזר בכתיבת המאמר ובעריכתו.

עידן בריר

עורך "שביל"

idanbarir@gmail.com

מגזין
הבולאים
בישראל

שביל

בהוצאת התאחדות בולאי ישראל

גיליון מס' 117

ניסן תש"ף – אפריל 2020

מחיר: 30 ש"ח מנוי שנתי: 100 ש"ח

מען המערכת לפניות ולמנויים: ת.ד. 3301, ת"א 6103201

טל: 03-6295547 • פקס: 03-5259716

Email: lilachgilad@netvision.net.il • www.israelphilately.org.il

עורך: עידן בריר

עיצוב גרפי: א. אורן הפקות דפוס

הפקה: א. אורן הפקות דפוס, שדרות רוטשילד 109, ת"א

תוכן העניינים

דבר העורך. 2

כנס יום הבולאות ה-33

כנס יום הבולאות ה-33 / עידן בריר 3

תולדות הדואר של ארץ ישראל:

שימוש בבולים מודפסים גזורים (cut-outs)

בדברי דואר בפלשתינה / יעקב כהן 9

מעטפה מספרת:

מעטפה מספרת / ד"ר יוסף ואלך. 14

תגובות למאמר:

"סיפורו של הצפלין בשמי ארץ ישראל". 16

פעילות בולאית בארץ. 17

בולאות מעבר לים:

תיירות בולאית באיי מלטה / אמיר אפסאי 19

יודאיקה:

הנפקות יודאיקה ברוסיה ב-2019 /

בוריס וולודרסקי 21

מחוות דרום אמריקאיות לישראל /

אביב רויכמן. 24

על מדף הספרייה 25

עדכון קטלוג בולי ישראל. 27

מבט להנפקת אפריל 2020 29

חותמות דואר ישראל. 30

מאת: עידן בריר • צילומים: זיו שילוח

דף המזכרת של כנס יום הבולאות ה-33. ניתן לרכישה במחיר של 55 ש"ח

היה אלברט איינשטיין, שמצוטט כאומר כך באחת מהשיבות: "אני לא מבין למה מדינה קטנה כל כך כמו ישראל צריכה מחשב גדול כל כך". בסופו של דבר אושר הפרויקט ונדרשו שלוש שנים לבנות אותו תוך כדי תושייה, יצירתיות ודמיון (לדוגמה, חלקי מתכת שנדרשו להרכבה רכיבי המחשב הוכנו ע"י מסגר מקומי ממסגרת של לולי תרנגולות) מדינת ישראל הפכה אז למעצמת המחשב הראשונה במזרח התיכון והתשיעית בעולם כולו. לדברי עזגד, במהלך ההיסטורי הזה נטעו שורשיו של ה"סטארט-אפ ניישן".

אפיזודה חדשנית נוספת במכון ויצמן, לאחר זו של המחשב הראשון, הגיעה בשנות ה-70, אז החליטו מדעני המכון לפתח מאיץ חלקיקים כדי לחקור את גרעיני האטום. למכונה היה מראה עתידי, ובה צולם סרטו של דוד אבידן "שדר מן העתיד", כאשר המאיץ מילא תפקיד של מכונת-זמן חיצונית שמגיע איתה ייצור שמביא מסר מן העתיד ליושבי כדור הארץ.

בתום דבריו של עזגד, הצטרף אליו לבמה רונן גולדברג, שעיצב את בול יום הבולאות 2019, כדי לחתום על הבול שהנפיק השירות הבולאי.

כנס יום הבולאות ה-33, נערך השנה במלון 'שרתון' בתל אביב בתאריך 25 בדצמבר 2019 וכבכל שנה, שימש כמקום מפגש לרבים מן הבולאים בארץ. תוכנית הכנס הייתה מגוונת וכללה הרצאות פילטליות מרתקות ומעשירות, כמו גם הענקת פרס לבולאי השנה, שני פרסים למחקר בולאי, חשיפת תוצאות משאל הבול והחזרת הנבחרים לשנת 2019 והצגת תוכנית ההנפקות של השירות הבולאי לשנה הקרובה.

את הכנס פתח נשיא התאחדות בולאי ישראל, עו"ד אלי ובר, שנשא דברי ברכה קצרים ועמד בדבריו על מגמות של שינוי באופן שבו נערכות כיום תערוכות הבולים בעולם. הוא הביא לכך דוגמאות מספר מתערוכות בחו"ל שבהן השתתף שניכרת בהן נוכחות הולכת וגוברת של דיגיטיזציה ושימוש באמצעים טכנולוגיים חדשניים. לאחר הברכות חשף מר **אלחנן שפירא**, מנהל השירות הבולאי את בול יום הבולאות, 70 שנה להיווסדו של מכון ויצמן למדע. את הבול עיצב עיצב השנה מר רונן גולדברג שנכח אף הוא באירוע.

חשיפת בול יום הבולאות 2019 על-ידי (מימין לשמאל) אלחנן שפירא, מנהל השירות הבולאי, עו"ד אלי ובר, נשיא התאחדות בולאי ישראל, יבשם עזגד, דובר מכון ויצמן ורונן גולדברג, מעצב הבול

יבשם עזגד: ישראל והמדע – סיפור אהבה

מר **יבשם עזגד**, דובר מכון ויצמן כיבד אותנו בנוכחותו ונשא הרצאה בשם "ישראל והמדע – סיפור אהבה". הוא חשף בהרצאתו את סיפור מורשתה ההיסטורית של משפחתו כבבואה של ההתפתחות האתוס הלאומי בתחומי הטכנולוגיה והחדשנות בארץ ישראל. במוקד הרצאתו עמד סיפורו של המחשב הראשון שנבנה במכון ויצמן בשנות ה-50: בשנת 1951 ביקש חיים ויצמן ממדען צעיר בשם חיים פקריס, שעבד באותה עת עם ג'ון פון-נוימן על המחשב הראשון בעולם במכון למחקר מתקדם באוניברסיטת פרינסטון, להצטרף לצוות המדענים של מכון ויצמן. פקריס הסכים להצעה בתנאי שתניתן לו האפשרות לבנות מחשב במכון. ויצמן, בירר ומצא כי העלות של בניית מחשב כזה (שהצ'פ של שיעון דיגיטלי בן-זמננו חזק ממנו פי אלף בערך) היא כשליש מהתקציב השנתי של המכון. ויצמן הקים ועדה שאחד מחבריה

(מימין) רונן גולדברג, מעצב בול יום הבולאות, ויבשם עזגד, דובר מכון ויצמן למדע, חותמים על בול יום הבולאות 2019

יולי 2020

תוויות דוארמט – מסוקי קרב (המשך)

ספטמבר 2020

מועדים התשפ"א

ציורי קיר

תצפיות כוכבים בישראל

בול משותף ישראל-ברזיל

תוויות דוארמט – מסוקי קרב

דצמבר 2020

נוסטלגיה ישראלית – חלבן, מוכר קרח, צלם רחוב

סיפורי התנ"ך

250 שנים להולדת בטהובן

בריתות, ידידות ושלום

מוזיאונים בישראל

בול משותף ישראל-צ'כיה

תחבורה בישראל

המעצבת מירי ניסטור שזכתה בפרס לשנת 2018 על עיצוב סדרת הבולים "מעצי ארצנו"

אלחנן שפירא: תוכנית ההנפקות לשנת 2020

לאחר הרצאתו של עזגד עלה לדוכן מר **אלחנן שפירא**, מנהל השירות הבולאי שבירך את המשתתפים והציג את תוכניות ההנפקות לשנת 2020.

ינואר 2020

תוויות דוארמט כללית – מסוקי קרב

פברואר 2020

100 שנה לקרן היסוד

50 שנה לאוניברסיטת בן גוריון בנגב

100 שנה להסתדרות העובדים הכללית החדשה

הרב עזריאל הילדסהיימר

ורד, דואר 24 עד 50 גרם

ורד, דואר 24 עד 50 גרם קונטרס

תוכינון, צבעי היסוד בדפוס

תוויות דוארמט – מטוסי קרב

גליון הבול שלי – פרפרים

אפריל 2020

יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל – גל"צ 100 שנה לארגון "ההגנה"

דבורים בישראל

150 שנה למקווה ישראל

75 שנה לשחרור מחנות הריכוז

גליון הבול שלי – בהצלחה

תוויות דוארמט – מסוקי קרב

יוני 2020

סופרים ומשוררים – חיים גורי, רוגית מטלון ועמוס עוז

סדרת פרחי קיץ

בול משותף ישראל-גיברלטר

בול המשחקים האולימפיים בטוקיו

תוויות דוארמט – מסוקי קרב

טקס בולאי השנה

בהמשך העניקו לילך גלעד, מנהלת התאחדות בולאי ישראל, ועו"ד אלי ובר, נשיא ההתאחדות את תעודת בולאי השנה למשה רימר, מן החברים הבולטים בקהילה הבולאית. התואר ניתן לרימר על "תרומתו השוטפת לפעילות ההתאחדות, על מעורבותו הפעילה בבניית אתר ההתאחדות, על המחקר הבולאי השוטף ועל כתיבתם של עשרות ערכים בולאיים בוויקיפדיה, על פרסום ספרות בולאית ועל הנגשת העולם הבולאי בקרב בני נוער והקהל הרחב". גלעד הוסיפה כי רימר אינו רק בולאי השנה אלא "בולאי הבית של התאחדות בולאי ישראל" שיש המכנים אותו "הוויקיפדיה של הבולאים" ואדם שתמיד שמח לעזור ולנבד מידיעותיו הרחבות, לקחת חלק בפעולות ההתאחדות, להשתתף בתערוכות ולתווך את תחום הבולאות לקהל הרחב.

טקס הענקת תואר בולאי השנה למשה רימר. מימין לשמאל: לילך גלעד – מנהלת התאחדות בולאי ישראל, משה רימר, עו"ד אלי וובר – נשיא התאחדות בולאי ישראל

פרסים על מחקר בולאי

זו השנה הראשונה שהתאחדות בולאי ישראל מעניקה פרס על מחקר בולאי שנעשה במסגרת אקדמית. את רעיון הפרס יזם חברנו יורם לוביאניקר. הפרס נתרם על ידי משפחת רימון לזכרו של ד"ר ירמיהו רימון שהיה מבכירי הבולאים בארץ, ואשר לאוספיו ולמחקר הבולאי לו התמסר הייתה חשיבות רבה בעיצוב דרכה של הבולאות בארץ. במעמד מרגש העניקו אשתו שושנה ובתו נילי את הפרס **למתן בר**, אספן בולים וחבר איל"ת הלומד לתואר שני בחוג להסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה באוניברסיטת תל-אביב. הפרס הוענק על שתי עבודות סמינר שהגיש במסגרת לימודיו לתואר ראשון: "הגורמים למלחמת איראן-עיראק, 1980-88 בראי הבולאות" וכן "בולאות הנפט תחת משטר הבעת' בעיראק, 1972-88". בדברי התודה ציין בר שהוא רואה בבולים מרתקת לאידיאולוגיה של השלטונות במדינות המזרח התיכון ולשיח שהם מקיימים עם אזרחי מדינותיהם ועם העולם החיצוני.

מתן בר (משמאל) בטקס הענקת הפרס על מחקר אקדמי ע"ש ירי רימון. מימין: לילך גלעד, שושנה רימון, נילי רימון, עו"ד אלי וובר

פרס נוסף על מחקר בולאי מודרני בשם ד"ר קלאודיו מנזטי שאף תרם את הפרס הוענק **לגנדי ברמן** עבור מחקרו על טפסים

הענקת הפרס על מחקר בולאי מודרני לגנדי ברמן (מימין). משמאל: יורם לוביאניקר

ותוויות רישום בשירות דואר ישראל. טפסים דואריים ותוויות רישום הם חלק אינטגרלי בתחום מחקר תולדות הדואר. פריטים אלה מסייעים לאספן לעקוב אחר תאריכים ונתיבים ומספקים לו אינפורמציה חשובה נוספת. דואר ישראל הדפיס ב-72 שנות קיומו טפסים ותוויות בהדפסות חוזרות ועיצובים שונים אך רק מחקרים ומאמרים ספורים בלבד פורסמו בנושא זה במשך השנים. הפרס הוענק על פרסום ספרו "Postal Labels and Forms of Israel" ועבור תרומתו לבולאות הישראלית ומעורבותו בפעילות ההתאחדות.

צביקה אלוני: הדואר העות'מאני בא"י – הספר

ההרצאה הראשונה בכנס הייתה זו של **צביקה אלוני**, אוצר אוסף אלכסנדר במוזיאון ארץ ישראל ומומחה בתולדות הדואר העות'מאני בארץ ישראל, המסיים בימים אלה את כתיבתו של ספר על הדואר העות'מאני בארץ ישראל. בעבודתו בתחום, נעזר אלוני רבות בעבודות של חוקרים זרים כמו איישגול אוקאן (Ayşegül Okan), ד"ר אנדריאס בירקן וחוקר טורקי בשם ד"ר טורגוט טורהאן (Turgut Turhan). כמות החומר הגדולה שעמדה עמו אלוני הוכיחה לו שהדברים שכתובים בארכיון, בהודעות ובטפסים שונים שאירע בשטח. מקרה אחד כזה היה בדיון על הצטרפותה של האימפריה העות'מאנית לאיגוד הדואר העולמי (UPU). האימפריה הייתה לכאורה אחת מן החברות המייסדות של האיגוד וקיבלה על עצמה את חוקי האיגוד והתקנות. עם זאת, מבדיקה נרחבת של החומר הבולאי העות'מאני עלה שרק לאחר 1876 אנחנו מוצאים בולים עות'מאניים עם כיתוב באותיות לטיניות וספרות ערביות (אלה המקובלות באירופה).

מחקרו של אלוני על הדואר האימפריאלי התרכז בארץ ישראל וממסמך שהגיע לידי מתוך אוסף אלכסנדר עולה שמחירי שליחת דואר בארץ ישראל היו ייחודיים: בין ירושלים לחברון עמד משלוח דבר דואר על 30 פארה ובין ירושלים ליפו עמדו על 40 פארה, זאת בעוד שהתעריף הזול ביותר, למרחק הרכיבה הקצר ביותר, שהיה ידוע באותה תקופה באימפריה עמד על 60 פארה. תעריפים נמוכים כאלה היו קיימים במקומות מסוימים ברחבי האימפריה אבל היו נדירים והיו נכונים בעיקר בשירותי דואר מקומיים, כמו בבירה איסטנבול.

צביקה אלוני בהרצאתו על הדואר העות'מאני בארץ ישראל

טען מתי גולן שאין סיבה לשמוח על חידוש היחסים והנפקת הבול מעבירה למעשה מסר שאולי השואה לא הייתה דבר נורא כל כך. רק תחת לחץ תקשורתי זה החליט השר דני נווה, שהוריו ניצולי ברגן-בלזן, לכולל בעיצוב הבול ייצוג ויזואלי של השואה, למורת רוחם הגלויה של גרמנים. בעקבות הלחצים הגדולים שנוצרו בתקשורת הישראלית, ביקש משרד החוץ הגרמני לדחות את תאריך הנפקתו של הבול והטקס המשותף. לבסוף, אחרי דין ודברים בין הממשלות ושינויים רבים בעיצובו, הונפק הבול ב-3 נובמבר 2005, ללא חשיפה או טקסים מיוחדים. למעשה, משרד החוץ הגרמני החליט "להוריד פרופיל" והבול נקבר בשקט עם הופעתו.

אולבסקי ציין שלדעתו זהו הישג תקשורתי אדיר של ניצולי השואה בישראל, שלמרב הצער, קולם אינו נחשב בעיני מובילי המדיניות בישראל. הוא אף רמז, שעדיין רב הנסתר על הגלוי בפרשה זו. הוא גם טען שגם בהנפקה השנייה של בול משותף גרמני-ישראלי נוסף בשנת 2015 נעשו טעויות רבות וקשות. הוא אף אמר שכמנהל מתנדב בהנהלת ארגון שארית הפליטה ברגן-בלזן בישראל, הוא מתנער מהבול לציון 75 שנה לשחרור מחנות הריכוז, שהנפקתו מיועדת לאפריל 2020.

אריה אולבסקי בהרצאתו על הבול המשותף ישראל-גרמניה משנת 2005

הדי פייבל: מבט לתעמולה שקרית באמצעות חומר בולאי

הרצאתו של ד"ר **הדי פייבל** עסקה בתעמולה בחומר בולאי, סוגיה המעודדת חקירה אל מבעד לדברים הנראים לעין במבט ראשון. בהרצאתו, נמנע פייבל במודע מלהתייחס לכל עניין הקשור לסכסוך הישראלי-ערבי או הישראלי-פלסטיני, נושא שכמות התעמולה והשקרים שקיימת בו היא רבה באופן חריג. בולים תמיד היו אמצעי יעיל במיוחד להפצת תעמולה ברחבי העולם. עשרות ומאות מיליונים של בולים מופצים כל הזמן בין בני אדם ובאמצעות בולים אלה ניתן היה להחדיר להם מסרים תעמולתיים גלויים יותר או פחות, במקביל להפצת התעמולה הרגילה באמצעות כרזות, שידורי רדיו וטלוויזיה ובשנים האחרונות גם באמצעות האינטרנט.

אחד הסיפורים המוכרים בתעמולה על גבי בולים הוא זה של הנשיא האמריקני פרנקלין דלאנו רוזוולט שהיה הנשיא האחרון שניהן

אתגר מרכזי שהתמודדה איתו האימפריה היה קיומם של בתי הדואר הזרים בערי האימפריה השונות מתוקף הסכמי הקפיטולציות, תופעה שהעיקה על האימפריה והתחרות בשירותי הדואר שלה. רשויות האימפריה נאלצו להסכין עם קיומם של בתי הדואר הזרים אך דרכן להילחם בהם הייתה באמצעות הגבלתם לשליחת דברי דואר מן האימפריה החוצה ולאסור עליהם לשלוח דבר דואר בין יעדים שונים בתוך תחומי האימפריה. בעיתונות העברית של התקופה יש עדויות למריבות שהגיעו עד לתגרות ידיים במטרה למנוע מכירת בולים של שירותי הדואר הזרים ברחובות ערי הארץ.

אריה אולבסקי: מאחורי הקלעים של הנפקת הבול המשותף ישראל – גרמניה 2005

אריה אולבסקי, בנם של הורים ניצולי מחנה הריכוז ברגן-בלזן, שאביו היה דמות מרכזית בוועד היהודי המרכזי של ניצולי המחנה, פתח ואמר כי כעובד בשירות הבולאי התנער בזמנו מן הבול המשותף לציון 40 שנה ליחסים הדיפלומטיים בין ישראל לגרמניה, בשנת 2005. הרקע להנפקת הבול טמון בפגישה ההיסטורית שנוערה בשנת 1960 בניו יורק בין הקנצלר המערב-גרמני קונרד אדנאואר לבין דוד בן גוריון ואשר מנקודה זאת החל תהליך חידוש היחסים בין המדינות לאחר השואה. התקרבות זו גררה התנגדות רבה בישראל, בייחוד בקרב ניצולי השואה.

בשנת 2004 הוחל בשירות הבולאי בתחקיר לצורך הנפקת הבול ואולבסקי הוזמן ליעץ בתהליך. אולבסקי טען שכבן לניצולי שואה הנפקת הבול לציון 40 שנה ליחסים הדיפלומטיים פוגעת ברגשותיו והוא מבקש שלא לקחת חלק בהנפקתו. היכרותו עם נציגים גרמנים שעבדו על הבול בישראל חשפה בפניו את המאמץ הגרמני להנפיק את הבול וכן את המאמץ שניהל שגריר ישראל בברלין, שמעון שטיין, לקדם את הנושא. בתחילת הדרך דובר רק על חותמת דואר משותפת ורק בהמשך הבשיל הרעיון לכדי הנפקת בול משותף. מנהל השירות הבולאי בפועל דאז, יעקב וידס, שהסתייג בעצמו מן הבול המשותף והבין את הרגישות שבהנפקתו, ציין שנאמר לו במפורש "הגרמנים ינפיקו את הבול על אפכם ועל חמתכם" וגם שמשרד החוץ הישראלי דוחף להנפקתו ולכן אין ברירה אלא לשתף פעולה.

אולבסקי שירטט את תהליך העבודה בישראל ואת הלבטים בדבר הדימויים שיופיעו על הבול וכן על הטקס שילווה את השקתו שיועדה למאי 2005. רק לאחר קביעת תאריך ההשקה ל-10 במאי הבחינו בישראל שהתאריך יוצא בערב יום הזיכרון לחללי צה"ל, מה שהוביל להתלבטויות קשות בישראל. עם התקרבות מועד ההשקה, החלו ניצולי שואה להביע התנגדות רבה בתקשורת על הנפקת הבול. ההתנגדות השפיעה על העיתונות בישראל שעסקה בנושא זה. אולבסקי הציג מסמכים רבים ובהם גם שהבול המשותף עבר תחילה את אישורה של ועדת השרים לענייני טקסים מבלי להיוועץ ב"יד ושם" ובניצולי השואה, תחת לחץ רב של ממשלת גרמניה ומשרד החוץ בישראל.

ככל שהתקרב תאריך הנפקת הבול, התקשורת הישראלית עסקה בנושא באופן אינטנסיבי יותר. במאמר שפורסם ב"גלובס"

תוכן תעמולתי ושקרי מרוסיה וסין, מאוסטריה, ממרוקו ומן השטחים שנכבשו על-ידי הנאצים, לרבות דוגמאות לבולים מזויפים שהנפיקו הבריטים לשימוש בדואר הצרפתי, שכללו מידע תעמולתי החותר תחת התעמולה של משטר וישי הפרו-נאצי ומבקש גם לפגוע בכלכלה של צרפת הכבושה.

משה רימר: "טיפול 10,000" – מבט אל תעריפי הדואר בתקופת האינפלציה בישראל

ההרצאה שחתמה את הכנס הייתה הרצאתו של **משה רימר**, שעסק בתעריפי הדואר בתקופת האינפלציה המשתוללת בישראל (הוכנה במשותף עם ד"ר יוסף ואלך ובהתבסס על אוספיו). בעולם הבולאות נקשר המונח אינפלציה בראש ובראשונה להנפקה של בולים בעלי ערך נקוב גבוה מאוד, דוגמת הבול שהונפק בגרמניה בשנת 1923 ועליו הסכום האסטרנומי של 50 מיליארד מרק. תעריפי הדואר בתקופה זו האמירו במהירות רבה, והמעטפות שנשלחו בדואר בתקופת אינפלציה כוסו פעמים רבות בהמוני בולים שנועדו לשלם את הסכומים ההולכים וגדלים שנדרשו מלקוחות הדואר על מנת לשלוח את מכתביהם.

מדינת ישראל חוותה לא אחת תקופה של אינפלציה מואצת, אך השיא הגיע במחצית הראשונה של שנות השמונים. בין השנים 1977-1989 האמיר תעריף המשלוח של מכתב רגיל בארץ פי עשרת אלפים, מסכום של חצי לירה באוגוסט 1977 לסכום של חצי שקל חדש בספטמבר 1989.

בין תופעות הלוואי של משלוח דואר בתקופת אינפלציה ניתן למנות את המאמץ המתמיד שנאלץ הדואר לעשות על מנת לגבות את תעריפי הדואר העדכניים, אשר השתנו במהירות רבה והקשו על הציבור להתרגל לתעריף החדש. בנוסף, נדרש הדואר להנפיק ללא הרף בולים חדשים בעלי ערכים נקובים התואמים את התעריפים המעודכנים, ולגלות יצירתיות בהנפקת בולים למשלוח "מכתב רגיל בארץ" או בולים המיועדים לשירות מסוים (דוגמת דואר אוויר או מכתב אקספרס) מבלי שירשם עליהם הערך הנקוב המפורש. מקור עניין מיוחד לאספני תולדות הדואר מהוות המעטפות

3 קדנציות כנשיא. מקובל היה שבתמונות שבהם צולם נשיא ארה"ב, הוא יושב במרכז, כראוי לנשיא המעצמה הגדולה והחזקה בעולם. לתמונה המפורסמת שבה צולם רוזוולט לצד סטאלין וצ'רצ'יל בוועידת ילטה, הגיע רוזוולט לאחר שאובחן כבר כאדם חולה בכל גופו, אך עם זאת הוא בחר להמשיך בתפקידו ומתוקף כך הגיע להשתתף בוועידה. בתמונה המפורסמת של השלישייה מן הוועידה, רואים את רוזוולט יושב בפישוק רגליים, דבר סביר לאדם משותק שסבל מפוליו ושלא יכול היה לעמוד שלא בעזרתם של מכשירים שאיפשרו לו לעשות זאת למשך מספר דקות בלבד. והנה, בבול שהונפק בטוגו לזכרו של ווינסטון צ'רצ'יל, נראית השלישייה ובמרכזו אותו רוזוולט, אלא שכאן רגליו משוכלות זו על זו, באופן שאדם משותק לא יכול לשבת. ברור שמעצב הבול לא הכיר את בעיותיו הרפואיות של רוזוולט ודימין אותו כאדם חזק וכוחני, אבל התוצאה על הבול היא דבר שאין לו שום היתכנות רפואית במקרהו של רוזוולט.

מקרה אחר הוא זה של יוסיף סטאלין, לימים מנהיג ברית המועצות, שבילדותו לקה במחלת האבעבועות השחורות ופניו הושחתו בשל כך. בבולים שונים שיצאו ברחבי העולם הקומוניסטי, נראים פניו של סטאלין חלקים לחלוטין ובלי רבב והצלקות השחורות על פניו לא נראות כלל ואין להן כל זכר.

בגיליונית שהונפקה ברומניה, הוצגה מפת "רומניה הגדולה" הכוללת את טרנסילבניה, בוקובינה, בסרביה, מולדביה ודוברוג'ה. בגיליונית הרומנית, הוצג החלק החלק הצפוני של מולדביה, שנלקח על ידי הרוסים בשנת 1940 והמהווה חלק בלתי נפרד מרומניה הגדולה, בצבע אחר. בבול אחר שהונפק בניקרגואה מסומן שטח הנתון במחלוקת עם הונדורס מאז 1913. למרות שמלך ספרד קבע כי השטח הנתון במחלוקת שייך להונדורס, ניקרגואה החליטה עשרים שנה לאחר מכן להנפיק את הבול שבו השטח מוצג כשטח שלה, דבר שכמעט הוביל לפריצת מלחמה עם הונדורס.

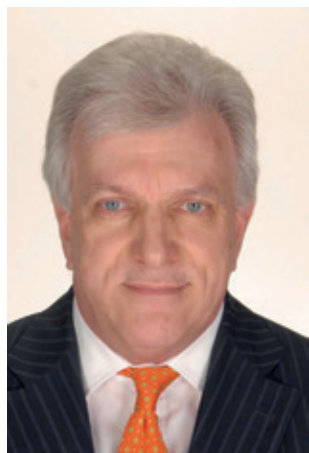
מקרה מעניין אחר אירע בסין ואף עלה בחייהם של אנשים: במלאת עשור להקמתה של המדינה הקומוניסטית בסין, החליטו להוציא בול שיחגוג את גבולותיה של המדינה הסינית החדשה, אלא שבבול זה לא הוכללה טאיוואן כחלק מגבולותיה של סין. כאשר הקומוניסטים הבחין בכך שהאי הטאיוואני צבוע בצבע אחר, הבולים הוחזרו חזרה והאחראים לעיצובם הוצאו להורג. בהרצאתו, כלל פייבל דוגמאות רבות נוספות של בולים הכוללים

משה רימר בהרצאתו על תעריפי הדואר בתקופת האינפלציה

דדי פייבל בהרצאתו על תעמולה שקרית על גבי בולים

המחקר הבולאי הוא אחד היסודות עליו מושתת החזון הבולאי של התאחדות בולאי ישראל. לפני כשנה, החליטה ההתאחדות ליזום מהלך בדומה לזה הקיים במדינות בעלות מודעות בולאית מתקדמת, ולהעניק פרס על מחקר בולאי הנעשה במסגרת אקדמית. הרעיון שקידם חברנו יורם לוביאניקר בעקבות שיתוף פעולה עם ד"ר קלאודיו ארנסטו מנזטי (Dr. Claudio Ernesto Manzati), בולאי בכיר בפדרציה האיטלקית, קרם עור וגידים ושיאו בא לידי ביטוי

בהענקת שני פרסי מחקר בכנס יום הבולאות. ד"ר מנזטי משמש כנשיא האגודה של אספני בולי איטליה מן המניין וגם עורך ראשי של בטאון האגודה, הקדיש במגזין המקוון של חודש פברואר ארבעה עמודים לסיקור נרחב של טקס הענקת הפרסים ופירוט נושאי המחקר.

התאחדות בולאי ישראל מודה לד"ר מנזטי שתרגם את הפרס ואשר פעילותו בפדרציה האיטלקית שמשנה לנו השראה למתן הפרס. ■

שנשלחו בתקופת אינפלציה ועליהן בולים בכמות שהייתה אמורה להיות תואמת את תעריף הנכון ליום משלוח המכתב. האספן הסקרן והשקדן יכול לבלות שעות רבות בחישוב הערך הכולל של הבולים שהודבקו על המעטפה (כולל מצבים של ביול מעורב) ובניסיון להבין את הסיבה להדבקת בולים בסכום זה. איתור מעטפות שעליהן הודבקו בולים בסכום שגוי (בין אם גבוה מדי או נמוך מדי) מאפשר לאספן הזדמנות לפתור חידות בולאיות מעניינות במיוחד.

חשיפה איטלקית לכנס יום הבולאות

Notiziario N° 303 Febbraio 2020

LA GIORNATA DELLA FILATELIA IN ISRAELE

di Yoram Lubianiker

ידיד אספנות

מרכז קהילתי דב הוז, רח' דב הוז 16, תל אביב, קומה ב' חדר מס' 2

בולים, מעטפות וספרות בולאית יום ג', הראשון בכל חודש

11:00-16:00

למידע: הב"י: 03-6295547 • אגודת ת"א 052-4667864

שימוש בבולים מודפסים גזורים (cut-outs) בדברי דואר בפלשתינה

יעקב כהן

1. מכתב שנשלח מתל אביב לבוקרשט, רומניה

1 תקופת המנדט הבריטי, החל משנות ה־30 המאוחרות, הותר השימוש בבולים מודפסים שמקורם בגלויות (Post Cards), גלויות מכתב (Letter Cards), אגרות אוויר (Air Letters), חבקי עיתון (Wrappers) ובולים מודפסים על מעטפות רשומות, שלא בוטלו בחתמות דואר ולפיכך היו ניתנים לשימוש כבולי דואר. הבולים המודפסים, שנגזרו (cut out) מאותם דברי דואר, היוו הלך חוקי לכל דבר ועניין כמו בולים רגילים בנוסף לצורך שחיב את השולח להשתמש בדבק על מנת להצמיד את הבול למעטפה. האסמכתא לכך מוזכרת במאמר בכתב העת BAPIP (British Association of Palestine-Israel Philatelists May 2007, Vol. 17, No. 155) הדן בנושא אגרות אוויר אזוריות. במאמר זה מצוטט סעיף מתקנות מדרין הדואר המנדטורי מאפריל 1948 המתיר שימוש בבולי דואר מוטבעים או מודפסים שנגזרו מדברי דואר (Postal Stationery)*.

מספר אפיונים לדברי הדואר שהיה בהם שימוש בבולים מודפסים:

1. רוב המכתבים נשלחו מ"קפת־מלוה וחסכון שתופית" (או קואופרטיבית) של העובדים בע"מ.
2. הנמען ברוב המכתבים היה בנק הפועלים ת.ד. 27 תל אביב.
3. דברי הדואר נשלחו מיישובים ספורים בלבד: חדרה, נתניה, נס ציונה ותל מונד ומשתי הערים תל אביב וחיפה.
4. המכתבים הינם רשומים בלבד.
5. רוב המכתבים נושאים את בולי הנוף המנדטוריים (Pictorials) ביחד עם בולים מודפסים שנגזרו (cut out). נדירים הם המכתבים עליהם מודבקים רק הבולים המודפסים.
6. היוצא מן הכלל זהו מכתב, שנשלח לכפר אתא בתקופת המעבר לפני קום המדינה, שאיננו מכתב רשום ושנשלח משולח פרטי ולא ממוסד ציבורי.

מכתב רשום שנשלח בדואר אוויר מתל אביב לבוקרשט, רומניה, בתאריך 2 בפברואר 1938. המכתב נושא בול מודפס שנגזר ממעטפה רשומה של 13 מיל (Bale RE.12) ובולי נוף בערכים של 4, 6, 7 ו־8 מיל. 13 מיל עבור דואר רשום ו־25 מיל עבור דואר אוויר. תווית דואר רשום תל אביב 9 (ניקוב: 12.5ximp. מסוג R9Ab עפ"י Sacher) מקורה בבנק קופת־עם (שנוסד כאגודה שיתופית). השולח צבי לבנון שלח מכתב זה באופן פרטי למשפחת מרקוביץ בבוקרשט אבל התווית הרשומה מסגירה שהמכתב נשלח מבנק קופת־עם (במועד זה השיוך של התווית היה רק של בנק קופת־עם). בגב המעטפה חותמת של

המכתב המוקדם ביותר שמוצג בהמשך נשלח מתל אביב לבוקרשט בתאריך 2 בפברואר 1938. המכתב המאוחר ביותר נשלח מחדרה לבנק הפועלים בת"א בתאריך 2 ביוני 1947. מכתב נוסף מעניין נשלח ב־9 במאי 1948 בעיצומה של תקופת המעבר (2-14 במאי 1948).

* "...Embossed or impressed postage stamps cut out of... postal stationery to ...be used as adhesive stamps in payment of postage..."

● •• תולדות הדואר של ארץ ישראל •• ●

(Bale RE.7). חותמת ביטול של חדרה s.c. (single cycle) מוחתמת על שלושת הבולים המודפסים. תווית דואר רשום חדרה מס' 1884 מודבקת בהתאם. חותמת הגעה רשומה של תל אביב מתאריך 26 ביולי 1944 מוצגת בחזית המעטפה. מכתבים עם בולים מודפסים בלבד נדירים יותר משילוב של בולי נוף עם בולים מודפסים.

4. מכתב רשום שנשלח מחדרה לתל אביב עם ארבעה בולים מודפסים

מכתב רשום שנשלח מחדרה לבנק הפועלים בתל אביב בתאריך 5 ביולי 1943 ונושא 4 בולים גזורים מדברי דואר שונים: 8 מיל מגלויה (Bale PC.9) ו-7 מיל מגלויה (Bale PC.10). בנוסף שני הבולים המודפסים התחתונים: 3 מיל מחובק עיתון, 7 מיל מגלוית מכתב (Bale LC.4). סה"כ 25 מיל. חותמת ביטול של חדרה s.c. מוחתמת על שלושת הבולים המודפסים. תווית דואר רשום חדרה מס' 1604 מודבקת בהתאם.

Haifa-Rafa מתאריך 3.2.38 וחותרמות הגעה: בוקרשט 7 FEB 38. המכתב המוצג כאן נושא תאריך מוקדם ביותר עם בול גזור (cut). נדיר!

2. מכתב רשום שנשלח מתל אביב לכפר סבא

שגיה

רגיל

מכתב רשום שנשלח מתל אביב לכפר סבא בתאריך 3 ביוני 1941. המכתב נושא צמדה של 4 בולים 2 מיל עם פס ביניים שמאלי מסוג C (בסיווג Bale) ושגיהא בבול השמאלי העליון (כפי שהחץ מצייין): זנב הערך 2 קטום ולא מחודד. בנוסף 2 מיל עם פס ביניים מסוג D ובול 13 מיל וכן בול מודפס של 2 מיל שנגזר מחובק עיתון (wrapper). תעריף הדואר למועד זה נכון, 10 מיל דואר בארץ + 15 מיל דואר רשום.

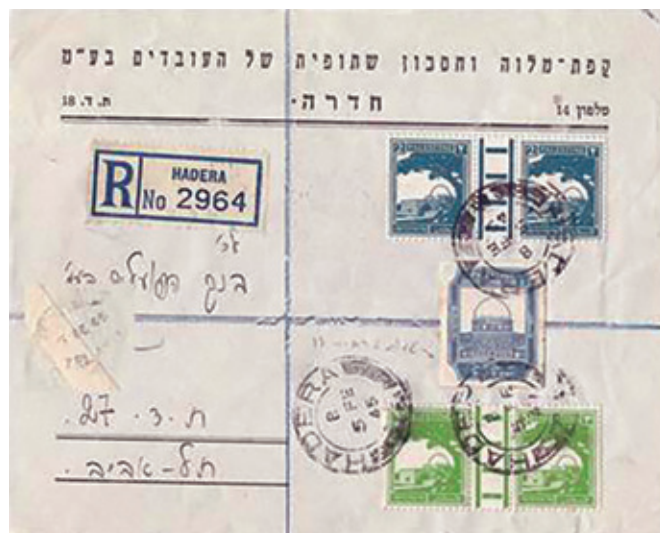
תווית דואר רשום תל אביב 11 שמקורה בסניף תל נורדאו מודבקת למעטפה ומספרה 0413. המכתב נשלח מ"קפת-מלוח וחשכון שתופית של העובדים בע"מ". מכתב רשום זה מתל אביב נושא את התאריך המוקדם ביותר הידוע לי של בול מודפס שנשלח ממוסד ציבורי (בנק הפועלים). המכתב הגיע לכפר סבא בתאריך 4 ביוני 1941 (חותמת הגעה מוצגת בחזית המעטפה). בתצפיות שנערכתי ישנם מכתבים ספורים בלבד שנשלחו מתל אביב לירושלים ומשתמשים בבולים מודפסים מתאריכים 20.6.41 ו-26.8.41.

3. מכתב רשום שנשלח מחדרה לתל אביב עם שלושה בולים מודפסים

מכתב רשום שנשלח מחדרה לבנק הפועלים בתל אביב בתאריך 26 ביולי 1944 ונושא 3 בולים גזורים מדברי דואר שונים: 2 מיל מחובק עיתון, 10 מיל מגלויה ו-13 מיל ממעטפה רשומה עם בול מודפס

• • • תולדות הדואר של ארץ ישראל • • •

5. מכתב רשום שנשלח מחדרה לתל אביב עם בול מודפס כחול של 15 מיל

מכתב רשום שנשלח מחדרה לתל אביב בתאריך חמישה בפברואר 1945 והנושא בול מודפס של 15 מיל הגזור ממעטפה רשומה Bale RE.13 (תעריף של 13 מיל מודפס בטעות בערבית). בנוסף שני בולים 2 מיל עם פס ביניים מסוג D ושני בולים של 3 מיל עם פס ביניים מסוג D. חותמת הביטול של חדרה d.c. (double cycle) ותווית רשומה חדרה מס' 2964. חותמת הגעה רשומה של תל אביב מתאריך 6 בפברואר 1945 מוצגת (באופן כהה יותר) בחזית המעטפה.

6. מכתב רשום שנשלח מחדרה לתל אביב עם בול מודפס של אגרת אוויר

מכתב רשום שנשלח מחדרה לתל אביב עם בול מודפס יחיד של אגרת אוויר מתאריך 2 ביוני 1947 בתעריף 25 מיל (Bale AL.1) ומבוטל בחותמת רשומה של חדרה (Dorfman 9-C). תווית דואר רשום

חדרה מס' 3547 מודבקת בהתאם. חותמת הגעה רשומה מאותו תאריך של 2 ביוני 1947 מוצגת בחזית המעטפה. תאריך 2 ביוני 1947 הינו התאריך המאוחר ביותר שנצפה על ידי בשימוש של בול מודפס בדואר רשום ממוסד ציבורי.

7. מכתב רשום שנשלח מנתניה לתל אביב

מכתב רשום שנשלח מנתניה לבנק הפועלים בתל אביב בתאריך 11 במאי 1942 ונושא 2 בולים גזורים 2 ו-3 מיל מחובק עיתון (Bale WR.1 & WR.2), בנוסף בול נוף של 20 מיל, סה"כ 25 מיל תעריף נכון למועד זה. הבולים בוטלו בחותמת נתניה d.c. ותווית רשומה של נתניה מס' 0040 מודבקת בהתאם. חותמת הגעה רשומה של תל אביב מתאריך 11 במאי 1942 מוצגת בחזית המעטפה.

8. מכתב רשום שנשלח מנס ציונה לתל אביב עם שני בולים מודפסים

מכתב רשום שנשלח מנס ציונה לבנק הפועלים בתל אביב בתאריך 22 במרץ 1944 ונושא 2 בולים גזורים מדברי דואר שונים: 10 מיל

• • • תולדות הדואר של ארץ ישראל • • •

מכתב רשום שנשלח מנס ציונה לבנק הפועלים בתל אביב בתאריך 12 בנובמבר 1946 ונושא 2 בולים גזורים 2 ו-3 מיל מחובק עיתון (Bale WR.1 & WR.2) ובנוסף צמד 5 מיל עם פס ביניים בגוון אורנג' וצמד 5 מיל עם פס ביניים בגוון צהוב כרום. סה"כ 25 מיל. הבולים בוטלו עם חותמת נס ציונה (x5, d.cycle). ותווית רשומה של נס ציונה מס' 0776 הודבקה בהתאם. חותמת הגעה רשומה של תל אביב מתאריך 12 בנובמבר 1946 מוצגת בחזית המעטפה.

11. מכתב רשום שנשלח מתל מונד לתל אביב עם שלושה בולים מודפסים

מכתב רשום שנשלח מתל מונד לבנק הפועלים בתל אביב בתאריך 3 במרץ 1944 ונושא 3 בולים גזורים מדברי דואר שונים: 7 מיל מגלויה (Bale PC.10) ו-8 מיל מגלויה (Bale PC.9). בנוסף בול גזור של 10 מיל מגלויה מכתב (Bale LC.5). סה"כ 25 מיל. הבולים בוטלו עם חותמת תל מונד (x3, d.cycle). ותווית רשומה של תל מונד מס' 0263 הודבקה בהתאם. חותמת הגעה רשומה של תל אביב מאותו תאריך מוצגת בחזית המעטפה.

12. מכתב רשום שנשלח מתל מונד לתל אביב

מכתב רשום שנשלח מתל מונד לבנק הפועלים בתל אביב בתאריך 22 בספטמבר 1944 ונושא 2 בולים גזורים ו-3 מיל מחובק עיתון (Bale WR.1 & WR.2). בנוסף צמד בולי נוף של 10 מיל עם פס ביניים ושני בולי 3 מיל. סה"כ 31 מיל. תעריף נכון לפי הפרוט הבא: 10 מיל מכתב בארץ, 15 מיל תעריף רשום ומשקל עודף מעל 20 גרם המחייב תעריף נוסף של 6 מיל למועד זה. הבולים בוטלו עם חותמת תל מונד (x5, d.cycle). ותווית רשומה של תל מונד מס' 0252 הודבקה בהתאם. חותמת הגעה רשומה של תל אביב מתאריך 22 בספטמבר 1944 מוצגת בחזית המעטפה.

מגלוית מכתב (Bale LC.5) ו-15 מיל ממעטפה רשומה עם בול מודפס (תעריף של 13 מיל מודפס בטעות בערבית, Bale RE.13). הבולים המודפסים בוטלו בחותמת נס ציונה d.c. ותווית רשומה נס ציונה מס' 0940 מודבקה בהתאם. חותמת הגעה רשומה של תל אביב מתאריך 22 במרץ 1944 מוצגת בחזית המעטפה.

9. מכתב רשום שנשלח מנס ציונה לתל אביב

מכתב רשום שנשלח מנס ציונה לבנק הפועלים בתל אביב בתאריך 24 באפריל 1947 ונושא בול אחד גזור מגלויה בתעריף של 13 מיל (Bale PC.12) ושני צמדי בולים עם פס ביניים של 3 מיל. סה"כ 25 מיל. הבולים מבוטלים עם חותמת נס ציונה (5x) ותווית רשומה של נס ציונה מס' 3947 מודבקה בהתאם. חותמת הגעה רשומה של תל אביב מאותו תאריך מוצגת בחזית המעטפה. זהו התאריך המאוחר ביותר של נס ציונה בשימוש של בול מודפס שנצפה על ידי.

10. מכתב רשום שנשלח מנס ציונה לתל אביב

• • • תולדות הדואר של ארץ ישראל • • •

מכתב שנשלח מזאב ויס לחנן ויס בכפר עטה עם חותמת מנהלת העם כפולה של כפר עטה. המכתב נושא 3 בולים מודפסים גזורים של 7 מיל מגלויה (Bale PC.10) ושני בולים של 2 מיל מחובק עיתון (Bale WR.1). סה"כ 11 מיל, מיל אחד מעל התעריף המקומי הנדרש. בגב המעטפה חותמת מנדטורית של כפר אתא מתאריך 9 במאי 1948 (החותמת מוצגת בחזית המעטפה). המכתב עם הבולים הגזורים מתקופת המעבר (2.5.48-14.5.48) הינו נדיר ביותר, הן בהיותו מכתב לא רשום ונשלח מאדם פרטי ולא ממוסד ציבורי (ככול המוצגים האחרים) והינו המאוחר ביותר בשימוש הידוע לי. ■

13. מכתב מתקופת מנהלת העם שנשלח לכפר עתה (אתא) עם שלושה בולים מודפסים

תודה על תרומת בולים לנוער

- ד"ר דוד מרק דרור - שוויץ, לזכרה של אמו חוה קריסטל ז"ל והסבא פרופ' גוטוולד אליקים ז"ל
- ד"ר אלדד דורית - לזכרו של האבא תא"ל פרופ' ראובן אלדר
- מאירה ברעם - ראש העין, לזכרו של אל"מ יהושע ברעם ז"ל
- לילי מייזל - תל אביב, לזכר האבא מיכאל אייזנברג ז"ל
- איריס ליבוביץ - תל אביב, לזכרו של סנדו וסר פוגל ז"ל
- דניאלה ויוסי ביילין - גבעתיים
- ענת ושמחה לרנר - תל אביב
- משפחת נטלר - תל אביב
- עומרי קלמר וחמוטל הרגיל - קיבוץ בארי, לזכרו של האבא ראובן קלמר ז"ל
- יוחנן מירז - ראש"צ
- אלחנן הנדלסמן - תל אביב
- פאול שוורץ - באר שבע
- מוטי לייפר - כפר סבא
- איפרגן דוד - נתניה
- ולדי פיש - בתים
- אביאל סטולר - נתניה

איל"ת - אגודה ישראלית לבולאות תימאטית

Ayelet - The Israeli Association for Thematic Philately

איל"ת היא עמותה המאגדת בולאים מכל הארץ, האוספים בולים ודברי דואר על פי נושא.

* חברי איל"ת מקבלים את פרסומי האגודה:

<< חוברת "נושאור" - יוצאת לאור ארבע פעמים בשנה. במידע בולאי על אספנות נושאית, נושאי איסוף וחומר בולאי;
<< עיתון "שובל" של התאחדות בולאי ישראל.

ranb2000.wix.com/ayelet

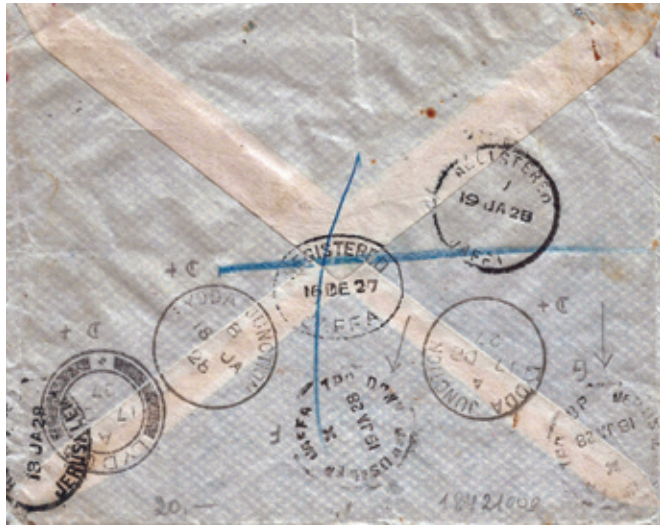
* מפגשי חברים והרצאות פעם בחודש.
* מכירות פומביות לחברי האגודה בלבד.
* הדרכה וסיוע מקצועי לתצוגה בתערוכות בולים בארץ ובחו"ל.
* הזכות להנות משירותי הספרייה הבולאית העשירה של התאחדות בולאי ישראל.

ניתן לקרוא חומר נוסף באתר איל"ת בכתובת הבאה או באמצעות QR-Code:

מעטפה מספרת

ד"ר יוסף ואלך

רכבות מרכזית בארץ, הן מצפון לדרום, בקו חיפה-קנטרה-חיפה, והן ממערב למזרח, בקו יפירושלים-יפו.

אחורי המעטפה

הנמען לא הוכר ולא נמצא ולאחר כחודש שלם המעטפה הוחזרה כאשר בחזית נכתב: Unknown, Nobody called for ("לא ידוע – איש לא דרש מעטפה זו") + חתימה. לאחר כחודש המעטפה הוחזרה לעיר לוד והוחתמה: לוד, (?) בינואר 28' (בחזית) ומשם המשיכה לתחנת הרכבת בלוד והוחתמה: לוד התקשרות, 18 בינואר 28'. החלק המעניין ביותר במהלכה של המעטפה אירע מכאן

צילום של תחנת הרכבות המרכזית בלוד עם הכיתוב Lydda Junction, לוד התקשרות

עת שוטטות במחשב באתר המכירות Ebay, באגף "Completed Listings" (תוצאות מכירה) נתקלתי במעטפה מעניינת שלא נמכרה. המעטפה משנת 1928 נשלחה בדואר רשום מיפו לכתובת מעניינת, באנגלית ובערבית:

Khaled Eff. Salem Omar
Magdal Sadek

חזית המעטפה

בתחילה חשבתי שהמען הוא מג'דל (כיום מגדל אשקלון או אשקלון) מסתבר שהיעד הוא כפר בשם מג'דל יאבא שנקרא גם מג'דל צאדק (מגדל צדק אפק). כפל השמות נובע מכך שבתקופה העות'מאנית התיישבו כפריים בחורבות אחוזה צלבנית באזור מגדל אפק שנקרא מג'דל יאבא (סביבות 1600) במאה ה-19 השתלט על האזור שייח' צאדק אל-ג'מעיני שבנה טירה במקום וגבה מיסים ודמי מעבר בלתי חוקיים מעוברי אורח (בדומה לשייח' אבו גוש שגבה דמי מעבר מהעולים לירושלים במאות ה-18-19). העות'מאנים הגלו אותו מן המקום אבל מאז מג'דל יאבא נקראה בשם "מג'דל צאדק", על שמו. עם זאת, במקורות נשאר שם הכפר "מג'דל יאבא".

ועתה לצד הפילטלי המרתק: כאמור, המעטפה לעיל נשלחה בדואר רשום מיפו והוחתמה בחותמת סגלגלה: יפו – רשום, 16 בדצמבר 27' (מאחור וכן שארית בחזית פינה שמאלית למעלה). אז הגיעה לעיר לוד והוחתמה: לוד, 27 בדצמבר 27' דרך תחנת הרכבת של לוד, בה הוחתמה: לוד התקשרות (Lydda Junction), 17 בדצמבר 27'. לוד הייתה צומת

דוגמאות של חותמות דואר נע של הרכבת בקו ירושלים-יפו

בערבית בלבד, ללא עברית ואפילו לא אנגלית, כנראה מאחר שעיקר עסקיהם הענפים היו עם תושבים ערבים בעיר ובסביבותיה. מעטפה זו כנראה מעניינת ומושלמת מדי (כמו שאומרים "זכר לחורבן") ואי לזאת הוסרו ממנה הבולים, כפי שניתן לראות בחזית פינה שמאלית עליונה שרידי חותמת ו"שאריות" של בול (ליד המספר A-315). זאת הסיבה שגם במחיר המגוון של 30 דולר היא לא נמכרה במקור וכותב שורות אלה זכה בה במאוחר. ■

והלאה: המעטפה הועברה בתחנת הרכבת בלוד לקרון הדואר של הרכבת בכיוון ירושלים (במקום ליפו!) ובקרון הרכבת הוחתמה: ירושלים-יפו, דואר נע (TPO = Travelling Post Office) מעלה, 18 בינואר '28 (חותמת לא מלאה בפינה השמאלית העליונה). באותו יום הגיעה המעטפה לירושלים והוחתמה בחותמת ירושלמית סגלגלה: ירושלים - רשום, 18 בינואר '28 (בקצה הימני העליון במאוך). בירושלים (לפי הסברה, התבררה הטעות בניתוב המכתב) הוחזרה המעטפה לקרון הדואר של הרכבת לפני יציאתה ליפו. כאן הוחתמה בחותמת הרכבת: ירושלים-יפו דואר נע מטה, 19 בינואר '28 (הכוונה לכיוון יפו). עוד באותו יום שבה למקום מוצאה והוחתמה סופית בחותמת עגולה: יפו - רשום, 19 בינואר '28, בטרם נמסרה בחזרה לשולח. חותמות דואר קרון הרכבת בקו ירושלים-יפו נדירות ומעניינות:

לירושלים: TPO up ↑
ליפו: TPO down ↓

נספח נוסף למעטפה מעניינת זו היא השולח: לאחר תרגום כתובת השולח בחזית, התברר שהשולח או השולחים הם האחים ליטווינסקי, בעלי חנות ביפו, שייסדו מאוחר יותר את "תל ליטווינסקי". הכתובת

בולים ותולדות הדואר של ארץ ישראל, היהדות וזמני מלחמה

תעריפים • נתיבים • דמי דואר • סימונים וחותמות • הצנזורה • בולי קק"ל ועוד

המכירה הפומבית החדשה מסתיימת ב-20:00, 14 במאי

JerusalemStamp@gmail.com | www.J-Stamps.com

אלכס בן-אריה - נייד: 054-768-0086 | פקס: 077-270-0041

"סיפורו של הצפלין בשמי ארץ ישראל"

היו יוזמה מקומית של האדונים שצוינו בכתבה. להלן תפריט רשמי ומייצג של היינות שהוגשו לנוסעים על סיפון הצפלין:

למרות הכל, נדמה לי שמוטב לא להיות שיפוטי ולפסוק מי צודק ומי טועה. דיון יכול להיות פורה וענייני ללא צורך בקביעת עמדה נחרצת כיוון שהעובדות לא בהכרח נוטות 'לצד אחד' כפי שאפשר להיווכח.

הדי אור:

אני מודה לכם שצירפתם אותי לזיכרון הסוער בשאלה האם הוגש יין כרמל מזרחי על סיפון הצפלין. על פי הפוסטר הנהדר שברשותי, שעליו תפריט היינות המוגשים על הצפלין, אומר בתגובה לטענה שעלתה מן הדברים שכתב מר יעקב כהן במאמר בעיתון שבל, לפיה לא הוגש יין כרמל מזרחי. באופן אישי, נדמה לי כי ב-1929 לא היה "פייק ניוז" בעניין הגשת יין כרמל מזרחי על הצפלין ובייחוד לא בפרסום של פוסטר גדול שכזה.

כפי שאנחנו יודעים, יין כרמל לא היה בדיוק היין הטוב ביותר בשכונה, וייתכן כי בקבוקים ממנו הוענקו למפקד המסע לפני ההמראה ולכן לא נזכר בתפריט היינות שהוגשו על הצפלין מפאת איכותו הירודה.

לסיכום אומר כי נראה לי כי לא היו לוקחים סיכון ומפרסמים בצורה שכזו שהוגש יין זה במסע הצפלין. ■

עקבות שני המאמרים של יעקב כהן שפורסמו ב"שבל" 113-114, התעורר דיון בדוא"ל בין מספר על השאלה אם הוגשו על סיפון הצפלין יינות של כרמל מזרחי. להלן הדיון, שנוהל בתכתובות דוא"ל, בקיצורים המתבקשים:

יורם שמיר:

על פי המאמר שצילום מסך מתוכו מופיע מטה, נראה שבמחלוקת בין הדי אור ליעקב כהן, צדק אור ויינות כרמל מזרחי אכן הוגשו בצפלין שריחף מעל ארצנו ב-1929.

קישור:

<https://www.timesofisrael.com/when-zeppelin-fever-came-to-tel-aviv-and-jerusalem-89-years-ago>

And so it floated dreamily over cheering mobs in Haifa, dropped 15 kilograms of confetti on frenzied Purim carnival-goers in Tel Aviv, scattered 16,000 letters, hovered meditatively over Jerusalem's holy sites, and plummeted to nearly skim the surface of the Dead Sea.

On that Purim, Von Weisl and Badt, along with the other passengers, would heartily empty the bottles of Carmel Mizrahi wine on board. Badt would outmatch all in an in-flight chess tournament, according to a Jewish Telegraphic Agency dispatch. And a decade before their compatriots would decide to kill, destroy and annihilate the Jews, these two German and Viennese Jews, representatives of rival Zionist camps, would pull out the Book of Esther and read it in the sky.

Above and main image: The Graf Zeppelin flies over the Tower of David in Jerusalem in April 1931 (courtesy of the American Colony Photo-Dept. Collection: G. Eric and Edith Matsen Photograph Collection, Prints and Photographs Division, LOC, Washington, DC)

יעקב כהן:

אני מודה על התיקון שצירף יורם שמיר בקישור ששלח. כדאי לשים לב שבספרו, מסביר אקנר את הסטייה ממסלול הטיסה המקורי: "החלטתי לתת לאורחי חוויה מיוחדת במינה. פני ים המלח מצויים בערך 1,300 רגל מתחת לפני הים. חשתי צורך עז להטיס את הצפלין שלנו מתחת לפני הים. ירושלים מצויה בגובה של בערך 2,600 רגל, ותוך כרבע שעה היינו בקצה הרכס הגבוה, ממנו יש ירידה תלולה כלפי מטה, היכן שנמצא ים המלח. הייתה שעת ערב והירח המלא שזה עתה עלה האיר עדיין באור רפה, כך שהים הגדול היה שרוי עדיין באפלוליות מה, מסתורי כעולם תחתון. צללנו באיטיות ובזהירות, עד שריחפנו בגובה של כ-100 מטר בלבד מעל פני המים. זו הייתה תחושה מוזרה. פתחנו כמה בקבוקים של יין משובח מהריין וחגגנו את האירוע, שכל אחד מאתנו חשב שהוא יוצא דופן". (מתוך כתבה שפורסמה במגזין 'מסע אחר') אני מניח שבקבוקי 'כרמל מזרחי' שעלו על הצפלין בגרמניה

פעילות הברוכה של שתי האגודות הבולאיות – איל"ת ומועדון בולאי כפר סבא – זוכה להענות רבה מצד החברים. המחויבות למפגשים הקבועים של שתי האגודות ונושאי ההרצאות, מספקים עניין, מרחיבים את הידע הבולאי ומחזקים ואת הזיקה בין המועדון לחבריו.

הרצאות אורח במועדון של אגודת בולאי כפר סבא

למפגשים השבועיים של האגודה בבית התרבות ע"ש רייזל בכפר סבא מתכנסים עשרות בולאים מאזור השרון. ההרצאות הבולאיות התכופות שמארגן מוטי לייפר, יו"ר המועדון, זוכות לחשיפה עירונית וציבור המשתתפים בהרצאות כולל גם כאלה שאינם בולאים.

ב־16 בינואר, ניתנה במועדון הרצאתו של גידי רענן תחת הכותרת "מלחמת הצוללות במלה"ע הראשונה בראי הבולאות".

לבקשת מנהלת בית התרבות וכחלק מאירועי יום השואה תתקיים במקום הרצאתו של לורנס פישר "אנטישמיות ושואה בראי הבולאות" ביום ה' 23 באפריל בשעה 19:00. ללא תשלום. לפרטים לפנות למוטי לייפר נייד 052-4230032 דוא"ל

leifer@012.net.il

מותר ואסור ומיני בוערין במפגש איל"ת

שתי הרצאות מעניינות עמדו במוקד מפגש החברים שהתקיים ב־13 בפברואר במוזיאון ארץ ישראל: יורם לוביאניקר פתח בהרצאה "מה מותר ומה אסור בתצוגת דברי דואר". בהרצאה הוצגו כלילים (Stationery) עליהם הודפסה פרסומת מסחרית והדיון נסב על ההבחנה בין הדפסות פרטיות שנעשו לאחר שדבר הבולים נקנה בדואר והאסורות לתצוגה בתערוכות בולים, לבין פרסומות שהודפסו על־ידי הדואר לבקשת גורם פרטי והמותרות לתצוגה בתערוכות. ההבחנה בין הדפסה פרטית לרשמית לא תמיד פשוטה ויכולה להוות אתגר קשה עבור האספן. בהרצאה השנייה הציג יו"ר האגודה יצחק ברק את נושא התעופה בראשיתה – תעופת הזיקוקים, החיצים הבוערים ומיני בוערין ומתפוצצין.

בולאים צעירים

חברנו צבי פולק "התנודב" ע"י נכדתו, שלומדת בבית הספר הדמוקרטי בפרדס חנה, להעביר פעילות בנושא איסוף בולים. המפגש היה מוצלח, הילדים התלהבו ושאלו שאלות, חולקו בולים ואף הועבר למורה חומר פרסומי לגבי פעילות חוגי הנוער שלנו. ■

תערוכות בולים מתוכננות לשנת 2021-2020

טבלת התערוכות מיועדת למציגים העומדים בקריטריונים הנדרשים והמעוניינים להשתתף באחת התערוכות הרשומות מטה. שימו לב שישראל לא משתתפת בכל התערוכות. בתערוכות בינלאומיות שישראל מוזמנת להשתתף בהן היא ממנה קומיסר אליו פונים המציגים ודרכו שולחים את האוספים שלהם. לכן, לנוחות האספנים הוספנו בטבלה זאת רשימה (לא סופית) של קומיסרים שמהם אפשר לקבל מידע ואפשרויות השתתפות.

בנוסף, אנחנו בעונת הטיולים ובהחלט כדאי למי שמזדמן לאחד היעדים הרשומים מטה לשלב גם תערוכת בולים.

תערוכה	מיקום	תאריך	סטטוס	קומיסר
LONDON 2020	בריטניה, לונדון	בשל הקורונה נדחתה ל-26/2/2022		
WSC INDONESIA 2020	אינדונזיה, ג'קרטה	בשל הקורונה נדחתה ל-5-10/11/2020		
NORDIA 2020	שוודיה	4-6/9/2020	הכרה של FEPA	תערוכה אזורית ללא השתתפות ישראל
BALKANFILA 2020	רומניה	17-19/9/2020	הכרה של FEPA	אין מינוי עדן
BULGARIA 2020	בולגריה, סופיה	בוטלה בשל הקורונה		
TAIPEI 2020	טייוואן, טאיפיי	23-27/10/2020	הכרה של FIP	תערוכה אזורית ללא השתתפות ישראל
CAPE TOWN 2021	דרום אפריקה	17-20/3/2021	חסות FIP	לס גלסמן
IBRA 2021	גרמניה, אסן	6-9/5/2021	חסות FIP	יורם לוביאניקר
NOTOS 2021	יוון	19-22/11/2021	הכרה של FIP	לס גלסמן
PHILANIPPON 2021	יפן, טוקיו	אוגוסט או ספטמבר 2021	חסות FIP	מנחם לדור

תיירות בולאית באיי מלטה

אמיר אפסאי*

גולת הכותרת של כל מוזיאון דואר היא אוסף הבולים שבו. עם זאת, כדי שמוזיאון דואר יצליח למשוך אליו קהל רחב שאינו רק מתחום הבולאות, שומה עליו להציג מגוון של תצוגות בנוסף לאוסף הבולים. ברוח זו, התצוגה הראשונה בה נתקלים עם הכניסה למוזיאון הדואר של מלטה אינה בול כי אם זוג אופניים ולצידם תיבת דואר. האופניים מזוהים כ-Pashly דגם א' "ששימשו דוורים מלטזים במסלולי החלוקה שלהם". ואילו תיבת הדואר מזוהה כ"תיבת עמוד אנגלית עם עיטור E.I.R." אשר הועתקה ממקומה באתר בנייה בעיר סליימה. "E.I.R." הוא ראשי התיבות של Elizabeth II Regina, המלכה אליזבת השנייה.

אופני דוורים במוזיאון הדואר של ולטה

למען הסר ספק, בולים הם חלק אינטגרלי מחויית הביקור במוזיאון הדואר של מלטה, ושום חובב בולים הנכנס בשערי המוזיאון כדי לצפות בתצוגת בולים לא יצא מאוכזב. גלריות הבולים מתחילות בקומה הראשונה, שבה מוצגים בולי מלטה בשנים 1860-1974. הגלריה הראשונה כוללת תצוגה המוקדשת לבול המלטזי היקר ביותר – בול פאולוס הקדוש בערך נקוב של 10 שילינג משנת 1919. מעמדו הנחשק של בול זה נובע מתקלה בלתי-מוסברת שבעטיה הודפסו 1,530 פריטים בלבד מן הבול. הקומה הראשונה היא גם המקום בו זוכה המבקר להיכרות ראשונית עם דמותו של אֶמְוִיון קְרֶמוֹנָה (1919-1987), האמן שעיצב רבים מבוליה של מלטה בשנים 1957-1980. בחודשים דצמבר 2019 וינואר 2020 אירח מוזיאון הדואר אוסף רחב-היקף של יצירות אמנות מקוריות מעשי ידיו של קרמונה, הן כאלה הקשורות לבולים שעיצב והן כאלה הקשורות לעולם הכנסיה.

← בקומה השנייה מוצגים בולי מלטה מהשנים 1975-2000, ביניהם

מלטה, מדינת האיים הזעירה מדרום לאיטליה, מוכרת למטייל הישראלי בעיקר הודות לעיר הבירה שלה, ולטה, הנחשבת כל כולה למוזיאון פתוח עצום-מימדים, הודות לשפע האתרים המעידים על נוכחות יהודית עתיקת יומין באיים והודות להיצע המגוון של מסלולי ההליכה, הריצה והרכיבה הפרושים לאורכם ולרוחבם של האיים. חובבי הלשונות השמיות יוקסמו מן השפה המקומית, שהינה תערובת מרתקת של ערבית ואיטלקית. אף מקומה של הבולאות לא נפקד מרשימת האטרקציות שמציעה מלטה, שכן למדינה מורשת עשירה בתחום הדואר שראשיתה עוד במאה ה-16 ואשר זוכה לטיפוח מרשים בתרבות הלאומית עד ימינו אנו. בולאים ישראלים בוודאי זוכרים את הבול המשותף ישראל-מלטה שהונפק בשנת 2014 והציג את אולמות האבירים ההוספיטלרים בעכו ובוולטה. המדינה הקטנה משופעת אתרי עלייה לרגל ברוח בולאית ובכללם חנות אספנות גדולה בעיר סְלֵיימָה, שירות בולאי מסביר פנים בעיר מרסה, ומועדון בולאים על האי גוזו שלא מכבר ציין עשרים שנות פעילות. אך אם קיים אתר אחד שלמענו חובה לפנות זמן בעת ביקור במלטה, הרי שזהו מוזיאון הדואר בבירה ולטה, השוכן בבניין שתוכנן ב-1947, כדי להחליף "בניין ישן הרבה יותר שנהרס על-ידי הפצצת אויב ב-1942". פנינה ארכיטקטונית, הזוכה לשימור קפדני ברוח המאפיינת את העיר. על עיצוב הפנים של המוזיאון, מיקום האוספים והצגתם לציבור אמונה האוצרת לארה בוג'ה שרוחה שורה על המקום עוד מן השלבים שקדמו לפתיחת שעריו ב-2016.

אמיר אפסאי עם אוצרת מוזיאון הדואר של ולטה, לארה בוג'ה

* **אמיר אפסאי** הוא מורה לעברית בביה"ס הארמני טרקמנצ' ובסמינר התיאולוגי הארמני בירושלים. נרשם כחבר חדש בהב"י. הבלוג שלו, Israel Stamp Reviews, סוקר את ההפתחיות האחרונות בתחום הבולאות בישראל. <http://stampreviews.blogspot.com>

בקומה השלישית והאחרונה מוצגים בולי מלטה בשנים 2001-2010, ביניהם הבול המלטיזי הראשון בו נעשה שימוש במטבע האירו בערך €1 (2008). תצוגה באולם נפרד מוקדשת להנחלת זכרם של ארבעה דוורים מלטיזים שנועדו במסירותם כמחלקי דואר, ובאזור זה מוזמנים מבקרים צעירים יותר להתחפש לדוורים בעצמם ולזכות בטעימה של מה שכרוך בחלוקת דואר. חלק אחר של אותו אולם מציג דגמי עץ של אוטובוס הדואר של גוזו ושל הספינה SS Gleneagles ששימשה להעברת דואר, כמרגם אופנוע דואר מקורי מסוג ג'יימס קפטן cc200 ומספר דוגמאות של תיבות דואר קלאסיות בצורות וגדלים שונים. בנוסף להיותו מוזיאון, משמש האתר כסניף דואר עם שירותי מיון וחיתמת יד ייחודית. חנות המזכרות מאפשרת לרכוש גלויות, ספרים ואף בובת צעצוע בדמות דוור מלטיזי. כן ניתן לרכוש מעטפות יום הופעה מיום החנוכה של המוזיאון ביוני 2016 (€5). כרטיס כניסה למוזיאון עולה €5 ותקף לחודש ימים. כתובת: רח' הארכיבישוף 135, צמוד לפאב האגדי של ולטה. ■

הבול הראשון שעליו מופיע ספורט הריצה (1976) והבול הראשון שעליו מתנוססת אות מן השפה העברית (1990). בשניים מן החדרים האחרים בקומה, המבקר מובל בין תחנות חשובות בתולדות הדואר של מלטה, החל מתקופת שלטון אבירי מסדר יוחנן הקדוש, עבור בכיבוש נפוליאון, ימי השלטון הבריטי וכלה במלחמת העולם השנייה. מבין התצוגות הנמצאות כאן, ראוי לציין את התצוגה "דואר בהסגר", עם פריטים שנשמרו בהסגר עקב התפרצות של מחלת דֶבֶר הבלוטות במלטה בשנת 1813, התצוגה "מלטה כאחות הסיעודית של הים התיכון" בזמן מלחמת העולם הראשונה, ומכתב מקורי שנשלח בדואר בשנת 1576.

אחת מתצוגות הבולים במוזיאון הדואר של ולטה

מעטפת יום הופעה מיום החניכה של המוזיאון ביוני 2016

פתיחתו מחדש של מוזיאון הדואר בפריז / עידן בריר

חזית מוזיאון הדואר בפריז (תמונה: Wikimedia)

אתר החדשות של הפדרציה של אגודות הבולאים האירופיות (FEPA) מדווח שמוזיאון הדואר (Musée de La Poste) בפריז פתח מחדש את שערי מחדש בתחתית מגדל מונפרנאס, לאחר תקופת שיפוצים ארוכה של למעלה מארבע שנים, בעיצוב חדש ועם אוספים חדשים ומחודשים.

על שיפוץ המוזיאון, הממוקם בתוך מבנה שנחנך ב-1973, היה מופקד משרד האדריכלים יונג והמבנה המחודש משקף תפיסה ארכיטקטונית ומוזיאולוגית חדשה לחלוטין הבאה לידי ביטוי בחלוקה חדשה לחלוטין של חללי המוזיאון המוקדשים לתערוכות קבועות ומתחלפות, אודיטוריום, חנות המוזיאון וחללים פרטיים.

הנפיקות יודאיקה ברוסיה בשנת 2019

בוריס וולודרסקי

גלוית הזיכרון לציון 125 שנים להולדת אברם מטבייבין רום

3. על גבי גלויה המוקדשת לציון 75 שנה לשחרור העיר סבסטופול במלחמת העולם השנייה, מוצגת האנדרטה לחייל ולמלח. יוצר האנדרטה הוא היהודי יפים יבסייבין בלוסטוצקי (1893-1961), פסל סובייטי-אוקראיני. על הגלויה מצוין שם משפחתו. יפים בלוסטוצקי נכנס לתולדות התרבות האוקראינית כפסל המוכשר ביותר במחצית הראשונה של המאה העשרים.

האנדרטה לחייל ולמלח בסבסטופול, יצירה של הפסל יפים יבסייבין בלוסטוצקי

1. לציון מאה שנים להולדת התסריטאי והסופר היהודי אלכסנדר מויסיבין וולודין (נולד בשם ליפשיץ; 1919-2001) הנפיק הדואר הרוסי מעטפה עם בול זיכרון. וולודין נולד בעיר מינסק בבלרוס וחי במוסקבה מאז היה בן חמש. מילדותו נמשך לתחום התיאטרון אך לאחר שסיים את חוק לימודיו החל ללמוד במכון לתעופה במוסקבה. לאחר חצי שנה עזב את לימודי התעופה והשלים קורס בהוראה השפה הרוסית ועבד כמורה לרוסית בבית ספר. לפני מלחמת העולם הראשונה, ב-1939, החל ללמוד בקורס תיאטרון, אך מיד לאחר מכן גויס לצבא ולחם בחזית מול הנאצים שבה נפצע פעמיים. אחרי המלחמה שב ללימודי התסריטאות ובמהלך לימודיו כתב סיפור קטן ומוצלח מאוד. עורך בבית הוצאה לאור יעץ לו להחליף שם המשפחה היהודי שלו, ליפשיץ, שהקשה מאוד על התקדמות בברה"מ. בעקבות עצה זו שינה את שמו לוולודין. התקופה שבה סיים את לימודיו הייתה תקופת המאבק נגד הקוסמופוליטיות בברה"מ, והוא נותר בלי עבודה ועבר לגור בלנינגרד. בשנת 1954 יצא לאור ספרו הראשון, "סיפורים". כמחזאי, כתב את המחזה הראשון שלו בשנת 1955 שעלה בהצלחה על בימות התיאטרות שנה לאחר מכן. משנת 1962 החל וולודין לעבוד כתסריטאי בקולנוע וחזן ממחזות ותסריטים, כתב גם שירה ורומנים. על המעטפה נראית סצנה מהסרט "מרתון סתיו" (ברה"מ 1979) שאת התסריט לו כתב וולודין.

מעטפה עם בול זיכרון לציון 100 שנים להולדת אלכסנדר מויסיבין וולודין

2. הדואר הרוסי הנפיק גלויה לציון 125 שנים להולדתו של אברם מטבייבין רום (1894-1976) יהודי, במאי קולנוע ותסריטאי, חתן פרסי סטלין ובעל תואר האמן העממי של רוסיה. רום נולד במשפחה יהודית בוילנה שבליטא ובצעירותו למד רפואה. בזמן מלחמת האזרחים ברוסיה שירת כרופא בצבא האדום. בשנת 1919 החל את דרכו כבמאי תיאטרון ומשנת 1922 גם כבמאי קולנוע. רום ביים 21 סרטים וכתב תסריטים לשמונה סרטים. היה מקובל אצל השלטונות הסובייטיים וזכה בהרבה פרסים ועיטורים על הישגיו.

6. לרגל יום הולדתו המאה של המשורר היהודי בוריס אברמוביץ' סלוצקי (1919-1986), הונפקה ברוסיה גלויה עם דיוקנו של סלוצקי. בוריס סלוצקי השתתף במלחמת העולם השנייה, סיים את המלחמה בדרגת רב סרן וזכה בשלל עיטורים ומדליות. במהלך המלחמה כתב מדי פעם שירה ולאחר ששב מן המלחמה עסק גם בתרגומים ספרותיים. קובץ השירים הראשון שלו ראה אור בשנת 1956.

גלויות הזכרון לציון 100 שנים להולדת המשורר בוריס אברמוביץ' סלוצקי

7. במלאת 100 שנה להולדתו של הסופר, המתרגם והתסריטאי היהודי בוריס איסאקוביץ' בלטר (1919-1974) הנפיק הדואר הרוסי מעטפת זכרון. בלטר למד בבית ספר בעיר יבפטוריה שבקרית. לפני פרוץ מלחמת העולם השנייה, סיים בלטר את הכשרתו בבית הספר לקצינים. הוא לחם במלחמת העולם השנייה כקצין, מפקד גדוד וחטיבה. בין השנים 1948-1953 למד במכון לספרות. את תהילתו הגדולה הביא לו הסיפור "להתראות, בנים!" משנת 1962. על סמך סיפור זה נכתב מחזה וצולם סרט. על המעטפה מופיע דיוקנו של בלטר לצד סצנה מתוך הסרט "להתראות, בנים!"

גלויות הזכרון לציון 100 שנים להולדת הסופר בוריס איסאקוביץ' בלטר

8. במלאת 100 שנים להקמת המחלקה הצבאית-פוליטית בצבא האדום, הנפיק הדואר הרוסי בול עם תמונה של הפוליטרוק אלכסיי יריומינקו המוביל חיילים בקרב, מפרי עבודתו של הצלם היהודי סובייטי הנודע מקס ולדימירוביץ' אלפרט (1899-1980). אלפרט היה מראשוני תחום הצילום העיתונאי בבר"מ אחרי המהפכה. הוא עבד

4. בשנת 2019 הנפיק הדואר הרוסי גלויה שהוקדשה ליום הולדתו ה-75 של איגור אמילביץ' קיו (נולד בשם הירשולד; 1944-2006) אמן אשליות וקוסם מפורסם רוסי מן התקופה הסובייטית, שזכה לתואר האמן העממי של רוסיה. קיו נולד במשפחתו של אמן האשליות היהודי המפורסם, אמיל תאודורוביץ' קיו, והמשיך במסורת המשפחתית. בחייו של קיו היה אף פרק של נישואין לגלינה ברז'נייב, בתו של ליאוניד ברז'נייב, שליט בר"מ בשנים 1964-1982, אך נישואין אלה נמשכו רק 10 ימים. בהנחייה של ברז'נייב החזירו קצין קג"ב את גלינה לבית אביה וביטלו את רישום הנישואין. בילדותו, שיחק קיו כדורגל וחלם להיות כדורגלן, אך לפי בקשת משפחתו, הצטרף למסורת המשפחתית. הופעת הבכורה של קיו כאמן עצמאי התקיימה בשנת 1959 בזירת קרקס במוסקבה, שאליה נכנס כדי להחליף את אביו החולה. בהמשך, עד למות אביו, המשיך להופיע איתו כעוזרו. אמני אשליות רבים מספרים שקטעים של אביו נכללו בפרטואר של קיו גם בהמשך הקריירה שלו.

גלויות הזכרון לאמן האשליות והקוסם איגור אמילביץ' קיו

5. הדואר הרוסי הנפיק גלויה ועליה ציור של הצייר היהודי הנודע יצחק איליץ' לויטן (1860-1900). על הגלויה ציור מפורסם של לויטן "מעל השלווה הנצחית" משנת 1894.

הגלויה המציגה את ציורו של הצייר יצחק איליץ' לויטן "מעל השלווה הנצחית"

11. לרגל 100 שנה להקמת המכון לקולנוע על שם סרגיי גרסימוב, הוציאה הדואר הרוסי מעטפה עם החותמות המקוריות. סרגיי אפוליארבין' גרסימוב (1906-1985) היה שחקן קולנוע סובייטי, במאי קולנוע, תסריטאי, מחזאי ומרצה, בן לאם יהודיה. גרסימוב זכה לתארי כבוד רבים: האמן העממי של ברית המועצות (1948), גיבור העבודה הסוציאליסטית (1974), חתן פרס לנין (1984), חתן שלושה פרסי סטלין (1941, 1949, 1951) ופרס המדינה (1971). על המעטפה מופיעים בניין של המכון לקולנוע ושם משפחתו של גרסימוב.

חותמת מיוחדת של הדואר הבריטי לציון יום הזיכרון הבינלאומי לשואה

עידן בריר

שירות הדואר הבריטי הודיע בסוף חודש ינואר, במקביל ליום הזיכרון הבינלאומי לשואה (27 בינואר) כי יטביע חותמת מיוחדת על מיליוני מכתבים שנשלחו ברחבי הממלכה. דובר שירות הדואר הבריטי אמר "אנחנו גאים לתמוך באמצעות חותמת דואר זו בעבודה הטובה שעושה קרן יום הזכרון לשואה". החותמת הוטבעה על מעטפות ודברי דואר שנשלחו בממלכה בין יום שני, 20 בינואר ויום ראשון, 27 בינואר, יום הזיכרון עצמו. שירות הדואר הבריטי הודיע גם כי בימים אלה הוא עמל על ניסוח אחרון של חותמת שתוטבע על דברי דואר באפריל הקרוב, לציון שחרור של מחנה הריכוז ברגן בלזן על ידי חיילים בריטיים.

כצלם בעיתון המרכזי בברה"מ, "פרבדה". בשנות השלושים, תיעד את הפועלים המאושרים, בוני הסוציאליזם הסובייטי והמשיך לשמש בכל שנות המלחמה כצלם הצבאי של העיתון. בהמשך זכה אלפרט לתואר עובד התרבות המכובד של ברה"מ.

בול ועליו צילום של הצלם היהודי מקס ולדימירובין' אלפרט

9. בסדרה של ארבעה בולים המוקדשים למטרו במוסקבה, שייך בול אחד ליודאיקה: בבול מופיעה תחנת המטרו מנדליבסקאיה והפסל "אמפתיה" של הפסל היהודי אלכסנדר ולדימירובין' ציגל (1948), אקדמאי, בעל תואר האמן העממי של רוסיה (2014) שאביו היה יהודי.

הפסל "אמפתיה" של הפסל היהודי אלכסנדר ולדימירובין' ציגל בתחנת המטרו מנדליבסקאיה במוסקבה

10. הדואר הרוסי הנפיק מעטפה שהוקדשה ליום הולדתו המאה של ניקולאי סמיונובין' אפשטיין (1919-2005), ספורטאי, שחקן הוקי, מאמן, בעל תואר המאמן המכובד של ברית המועצות. בשנים 1955-1975 היה המאמן הראשי של קבוצת ההוקי הסובייטית הנודעת "כימיק". בשנות ה-90 הוא אימן את נבחרת ההוקי קרח הישראלית.

גלוית הזכרון לציון 100 שנים להולדת מאמן ההוקי קרח ניקולאי סמיונובין' אפשטיין

רשימת חברים חדשים שהצטרפו להתאחדות

ינואר 2020

■ שוורץ יעקב	■ סאטלר סטפן
■ מוריסון יורי	■ אבישי אהרוניאן
■ הסקין רפאל	■ בורנשטיין עודד
	■ אורן גולדין

מחוות דרום אמריקאיות לישראל

אביב רויכמן

גם ארגנטינה הנפיקה בול לציון היחסים הדיפלומטיים, בתוספת כיתוב בעברית כמתואר להלן.

מעניין לציון כי בבדיקה שערכנו השירות הבולאי לא היה מעורב בהנפקות זרות אלו.

שתי מדינות בדרום אמריקה הנפיקו במהלך 2019 בולים לציון 70 שנים לכינון היחסים הדיפלומטיים ביניהן ובין ישראל, שהחלו לאחר מלחמת העצמאות (1949).

אורוגוואי הנפיקה גיליונית מזכרת ובה נופי טבע משתי המדינות, כאשר בצד הישראלי מוצגת יעל ונוף של מכתש רמון. הגיליונית מעוטרת גם בדגל ישראל ובכיתוב בעברית.

בולי תל אביב (י. צחור) בע"מ TEL-AVIV STAMPS (Y. TSACHOR) LTD.

מכירה על פי הצעות מחיר בכתב (Mail Auction)

מוקדמים * מנדט * מנהלת העם * דאר עברי
ישראל * חו"ל * יודאיקה * גלויות * ספרים

קטלוג מאוייר חינם

Web: telavivstamps.com • E-Mail: tastps@gmail.com

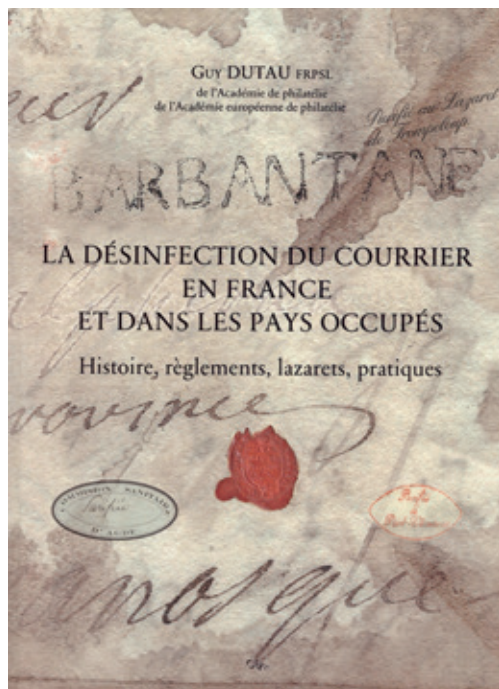
ת.ד. 16218 תל אביב, טלפון: 03-5226294, פקס: 03-5245088

עידן בריר

ושוב חוזר הניגון...

גי דוטו, 2018, חיטוי דברי דואר בצרפת ובמדינות הכבושות: היסטוריה, חוקים, לזרטים ופרקטיקות, בהוצאת קופימדיה

Guy Dutau, *La Désinfection du Courrier en France et dans Les Pays Occupés: Histoire, Règlement, Lazarets, Pratiques* (Canejan: Copymédia, 2018)

הספר שלפנינו מבקש למלא לקונה בולטת בתחום המחקר הפילטלי בחצי המאה האחרונה ומציע מבט פנורמי על חיטוי דברי הדואר בצרפת ובארצות שהיו נתונות תחת שלטונה. המחבר, האספן והחוקר הצרפתי גי דוטו, הוא רופא במקצועו, חבר האקדמיה לבולאות, חבר האקדמיה האירופית לבולאות ועמית החברה הבולאית המלכותית בלונדון. זה שנים ארוכות אוסף דוטו מעטפות צרפתיות שעברו חיטוי החל במאה ה-16 ועד למאה ה-20. אחרי שפרסם מאמרים רבים בנושא בשנים האחרונות, קיבץ דוטו את עבודתו בספר עב-כרס זה, המרחיב את היריעה ועוסק בחיטוי דברי דואר בראייה גלובלית ומביא מבט היסטורי רחב ומעמיק בשילוב עם ההיכרות הקרובה של המחבר עם הנושא הרפואי וההיסטוריה הייחודית שלו. דוטו בוחן בספרו את הפרקטיקה של חיטוי באש ועשן של דברי דואר ומעטפות בלזרטים (תחנות הסגר בנמליים), שאומצה כאחד האמצעים המרכזיים למניעת התפשטותה של מגפת "הדבר השחור" מראשית המאה ה-16 ועד לאמצע המאה ה-19. בראשית המאה ה-19 מגפת הדבר השחור חדלה להיות הסיבה היחידה לחיטוי מעטפות וחבילות באירופה, כאשר מגפות חדשות, כגון "הקדחת הצהובה" והכולרה איימו על היבשת ושימשו כהצדקה להמשך חיטוי דברי הדואר במהלך כל המאה ה-19 ועד למחצית המאה ה-20.

הספר משובץ לכל אורכו בצילומי מעטפות, גלויות ומסמכים צבאיים ומנהליים שעברו חיטוי מאוספו של דוטו ומאוספים אחרים, לרבות דוחות רפואיים, צבאיים ומשפטיים וצווים מנהליים מאוספי הארכיון הצרפתי בליווי הערות והנהרות של המחבר. המחבר משרטט באמצעות החומרים הפילטליים והמסמכים את המערך הרפואי, הצבאי והפוליטי שעמד מאחורי המאמץ לחיטוי דברי הדואר, המניעים שעמדו מאחוריו והכלים שבהם עשה שימוש, הן בהיבט הרפואי, הן בהיבט הטכני והן בהיבט הצבאי והבינוי.

דוטו מראה כיצד ההיסטוריה של הדואר ושל החוקים והתקנות של רשויות הדואר הצרפתיות יכולים לשמש ראי מהימן להלך המחשבה שנוסב סביב התפשטותן של מגפות, הטיפול בהן וההגבלות שהוטלו על התנועה הימים, הן של נוסעים והן של דברי דואר. נראה כי תקפותה של טענה זו לא התעמעמה עם השנים, כפי שניתן היה לראות, למשל, בסערה שהתעוררה סביב "מעטפות האנתרקס" שנשלחו לגורמי ממשל בארצות הברית ובמקומות אחרים (כולל בישראל) בראשית העשור הקודם ושעברו חיטוי בהקרנה, וכפי

שאנחנו נוכחים לראות בימים אלה ממש, סביב התפרצותה של מגפת הקורונה וההיערכות הרפואית והפוליטית ברחבי העולם להתמודדות עמה.

הספר, הכתוב צרפתית, המהווה את המחקר המקיף ביותר בנושא חיטוי דברי דואר נכון להיום, ראה אור בכריכה קשה ובפורמט מהודר, 577 עמודים. ■

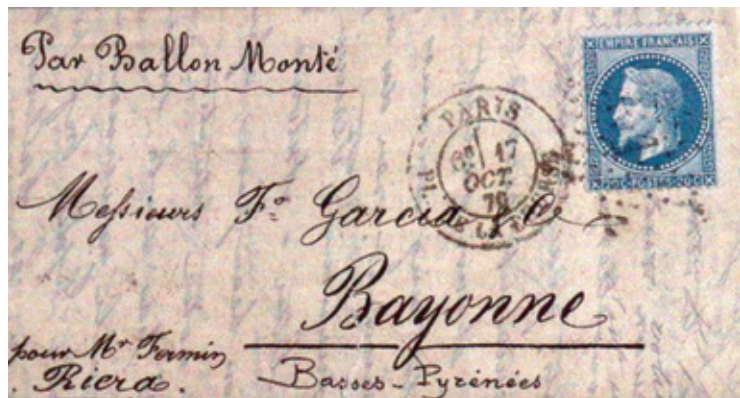
תעלומות בולאיות

300 תעלומות בולאיות – לקט שאלות ותשובות*

300 Enigmes Philatéliques, Réponse à toutes vos questions
Timbroscopie No. 3 1997

כתב העת הצרפתי Timbroscopie הוציא לאור בשנת 1997 חוברת ייחודית המעלה לדפוס שאלות ותשובות המתייחסות לזיהוי בולים, חותמות דואר, סימוני דואר ופריטים מעניינים. לרוב מדובר בפריטים

* החוברת בשפה הצרפתית בפורמט A4 כריכה רכה 100 עמודים, גרפיקה צבעונית ואיכותית.

רשום) שוויה היה מגיע ל-6000 פרנק. חותמת אדומה של הטייסים – מעל 45,000 פרנק.

סיפור הרקע:

במהלך מלחמת צרפת פרוסיה הטילו הכוחות הפרוסים ביום 18 בספטמבר 1870 מצור מלא על העיר פריז. התושבים סבלו ממחסור חמור במזון ומנייתוק מוחלט מיתר חלקי המדינה. קשר הדואר היחידי אל מחוץ לתחומי המצור בוצע על ידי כדורים פורחים או כפי שכוננו אז "בלונים". כשהכדורים הפורחים נחתו מעבר לקווי האויב, שקי הדואר הועברו לסניף הדואר הצרפתי הקרוב ומשם הופצו הלאה. לכל בלון ניתן שם על פי אישיות מפורסמת. ויקטור הוגו היה סופר, משורר, מחזאי ופוליטיקאי צרפתי.* ■

* ספר המוקדש כולו לפרק של דואר הבלונים (Ballon Monte) בהיסטוריה של הדואר זמין לקריאה בספרייה לחברי ההתאחדות.

NEGEV HOLYLAND STAMPS

- מתקיימות מכירות פומביות פעמיים בשנה
- המעוניין בקטלוג מתבקש לפנות אלינו
- מעוניינים תמיד בחומר למכירות פומביות או לקניה

- ISRAEL, INTERIM, BRITISH MANDATE, OTTOMAN PERIOD, JUDAICA
- AUCTION ARE HELD TWICE A YEAR

Please write for a catalogue
Ask about special low vendor commission rates.

P.O.Box 8101 — TRENTON NJ 08650 USA

E-mail: LEADSTAMP@VERIZON.NET

Phone: 609-456-9508

מצרפת והמושבות הצרפתיות, אך ניתן למצוא גם פריטי דואר מאירופה ושאר מדינות העולם. על מנת לעורר עניין אצל הקוראים נביא דוגמה אחת (עמוד 12).

"המשורר לא היה נוכח ברגע העזיבה"

שאלה: לאיזה כדור פורח מתייחסת החותמת המופיעה על גבי המכתב?

תשובה: על פי הקטלוג חותמת היציאה, 17 באוקטובר 1870, הוחתמה על מכתבים שנשלחו בבלון (כדור פורח) "ויקטור הוגו" שהמריא מגני טווילרי בפאריז ב-18 באוקטובר בשעה 11:45. הבלון נחת באותו יום בשעה 17:30 בכפר קובר, כ-100 ק"מ צפון מזרחית לפאריז. הסופר ויקטור הוגו הוזמן להיות נוכח בהמראת הבלון שנקרא על שמו, אך בפועל הוא הקדים ביומיים והחמיץ את ההמראה.

שוויה של מעטפה רגילה עם חותמת הגעה מוערך בכ-2500 פרנק (נכון ל-1997). לו הבול היה מוחתם בחותמת פאריז SC (דואר

תודה מיוחדת לחבר ההתאחדות

גנדי ברמן

על תרומת גליונות כתב העת BAPIP
ומדריך דואר ישראל 1998

החומר יעמוד לרשות החברים
בספריית ההתאחדות

עדכון קטלוג בולי ישראל

הנפקת פברואר 2020

הטבלאות המלוות את הסדרות מחולקות לשש עמודות על פי הסדר הבא מימין לשמאל: המספר הקטלוגי של הבול, הערך הנקוב של הבול, מחיר בול לא חתום עם שובל, מחיר בול לא חתום ללא שובל, מחיר בול חתום עם שובל, מחיר בול חתום ללא שובל.

50 שנה לאוניברסיטת בן-גוריון

BEN-GURION UNIVERSITY OF THE NEGEV – 50 YEARS

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, המציינת השנה 50 שנים להיווסדה, היא אוניברסיטת המחקר המתפתחת ביותר בישראל. עם 20 אלף סטודנטים ומעל 4,000 חברי סגל בשלושה קמפוסים – בבאר שבע, בשדה בוקר ובאילת – האוניברסיטה מגשימה את חזונו של דוד בן-גוריון, ראש הממשלה הראשון של מדינת ישראל, שעתידה של המדינה נמצא בנגב. האוניברסיטה מובילה מצינויות במחקר ובהוראה ומקדמת, חדשנות מדעית, מחקר בן-תחומי ומדע המשפיע על חיי היום-יום.

2.50	10.00	10.00	10.00	5.00 ₪	2581
		12.00			✉

100 שנה להסתדרות העובדים הכללית החדשה

THE NEW HISTADRUT CENTENNIAL

ההסתדרות הכללית, שמוסדותיה מילאו תפקיד מוביל בהקמת המדינה, ממשיכה להיות גורם משפיע ומשמעותי תוך חיזוק מעמד העובדים והגנה של גלגלי המשק. העובדים המאוגדים היו ועודם עמוד השדרה של הכלכלה המקומית, וציון חגיגות ה-100 להסתדרות מבטא הכרה בתרומתם לקידום רוח האחדות והערבות ההדדית בחברה הישראלית.

1.30	5.00	5.00	5.00	2.50 ₪	2582
		7.00			✉

100 שנה לקרן היסוד

KEREN HAYESOD UIA CENTENNIAL

קרן היסוד – המגבית המאוחדת לישראל נוסדה בלונדון בשנת 1920, והיא תחגוג מאה שנים להיווסדה בשנת 2020. קרן היסוד הוא הארגון המוביל בעולם לגיוס תרומות למען עם ישראל ואזרחי ישראל.

2.10	8.20	8.20	8.20	4.10 ₪	2579
		10.20			✉

הרב עזריאל הילדסהיימר

RABBI AZRIEL HILDESHEIMER

הרב עזריאל הילדסהיימר – ראש ישיבה, פוסק ומנהיג – היה מגדולי דורו ומראשי היהדות האורתודוקסית בגרמניה. נמנה על ראשי הפעילים למען ישוב ארץ ישראל, פרסם ספרים וכתב מאמרים בעיתונות העברית והגרמנית.

5.90	23.60	23.60	23.60	11.80 ₪	2580
		25.60			✉

תוויות ביול

4/2/2020

תווית דוארמט – מסוקים בחיל האוויר הישראלי – סיקורסקי

ATM POSTAGE LABEL – HELICOPTERS IN THE ISRAELI AIR FORCE – SIKORSKY H-34

5.00	2.50 ₪	120
------	--------	-----

תווית דוארמט – מסוקים בחיל האוויר הישראלי – הילר 360 שרף

ATM POSTAGE LABEL – HELICOPTERS IN THE ISRAELI AIR FORCE – HILLER 360 AH-64I APACHE LONGBOW

5.00	2.50 ₪	121
------	--------	-----

תווית דוארמט – מסוקים בחיל האוויר הישראלי – הילר 360

ATM POSTAGE LABEL – HELICOPTERS IN THE ISRAELI AIR FORCE – HILLER 360

5.00	2.50 ₪	122
------	--------	-----

ורד – דואר 24 (בול מן המניין) ROSE – DOAR 24 (DEFINITIVE STAMP)

בשנת 2005 הציע דואר ישראל שירות חדש ללקוחותיו. השירות החדש, שנקרא 'דואר 24' אפשר להעביר דברי דואר בארץ בתוך יום עסקים אחד. דואר ישראל התחייב כי דברי דואר שישלחו מסניפי דואר ברחבי הארץ עד לשעה 16:00, יגיעו אל תיבת המכתבים של הנמענים ביום העבודה העוקב ליום המשלוח, אשר בו מתבצעת חלוקת דואר.

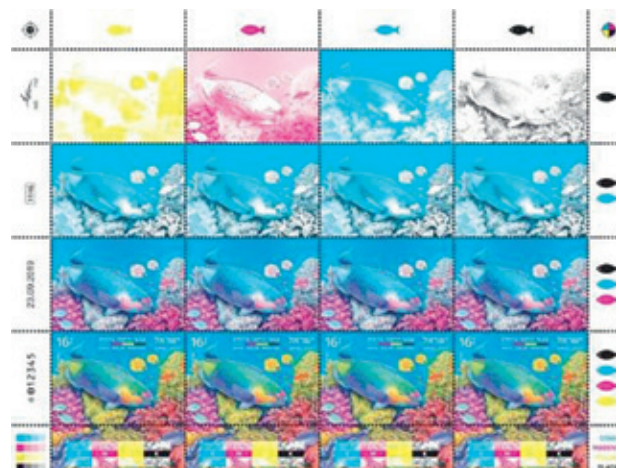

2.20	8.60	8.60	8.60	4.30 ₪	2583
		10.60			✉

* מחיר נכון להיום עבור מכתב רגיל בארץ ויכול להשתנות בעתיד.

צבעי היסוד בדפוס CMYK CMYK COLOR PRINTING

השיטה הנפוצה ביותר לביצוע הדפסה צבעונית ידועה בשם CMYK, שהם ראשי התיבות הלועזיים של שמות צבעי היסוד היוצרים ביחד את קשת הגוונים המלאה. במכונת הדפוס שילוב מתאים של דיו כחול (CYAN), דיו ורוד-סגולה (MAGENTA) ודיו צהובה (YELLOW) מאפשר לקבל את מרבית הצבעים הנדרשים להדפסת הבולים. כדי לקבל צבע שחור ברור מקובל להדפיס אותו בצבע נוסף המכונה צבע מפתח (KEY).

8.00	32.00	32.00	32.00	16.00 ₪	2584
		34.00			✉

150 שנה למקווה ישראל

מקווה ישראל, היישוב העברי ובית הספר הראשון בארץ שהוקם בשנת תר"ל (1870), החל כשטח בנוי במרחב כפרי והפך למרחב כפרי בשטח בנוי. אדמות מקווה ישראל נרכשו על-ידי קרל נטר המנהל הראשון ומזכיר ארגון אליאנס – כל ישראל חברים. בוגריו שלמדו חקלאות הקימו בארץ חמישים יישובים. מקווה ישראל נמצא בעיצומן של חגיגות 150 שנות עשייה חינוכית, חקלאית וציונית למען הדורות הבאים, והבול מהווה ציון דרך חשוב בעשייה משמעותית זו.

75 שנה לשחרור מחנות הריכוז

לאחר השמדתם של שישה מיליון יהודים שרדו באירופה כשלושה מיליון יהודים, בהם ניצולי מחנות הריכוז ששוחררו – בראשם מחנה אושוויץ בפולין, ששוחרר ב־27 בינואר 1945, ולבסוף המחנות בגרמניה עד לכניעתה הרשמית ב־8 במאי 1945. עם הקמתה של מדינת ישראל הפכו ניצולי השואה ממשוחררים לבני חורין, והשלימו את הדרך משואה לתקומה. על הבול מצוירת הכרזה "פתחו שערי ארץ ישראל" שהתנוססה לעיני כל בקונגרס שארית הפליטה בברגן בלזן בשנת 1945 וגם עיטרה את שער הגיליון החגיגי של הביטאון במחנה ברגן בלזן.

100 שנה לארגון ה"הגנה"

ה"הגנה", או בשמה המלא "ארגון ההגנה העברי בארץ ישראל", הוקמה בשנת 1920 והייתה הגוף הצבאי הגדול והעיקרי של היישוב היהודי בארץ בתקופת המנדט הבריטי. עם סיום המנדט וההכרזה על הקמת מדינת ישראל היא הפכה לצה"ל, שלא במקרה נקרא צבא ההגנה לישראל.

ביטחון התיישבות והעפלה, שלוש המשימות שנטלה עליה הנהגת הארגון באים לידי ביטוי בשלושת בולי הגליונית.

דבורים בישראל

הדבורים הן חרקים בעלי גלגול מלא בסדרת הדבוראים (Hymenoptera). דבורים נחשבות לקבוצת המאביקים הגדולה והחשובה ביותר בטבע. הנקבות אוספות אבקת פרחים כמקור מזון בלעדי לזחלים, וצוף מהווה מקור מזון גם לבוגרים.

בישראל קיים עושר מינים גבוה במיוחד של דבורי בר, בזכות מיקומה הגיאוגרפי וגיוון האקלים והצמחייה המאפיין אותה.

11/01/2020
חותמת אירוע
יום הרופא הישראלי
ההסתדרות הרפואית בישראל

01/01/2020
חותמת יום ההופעה
מוסקים בחיל האוויר הישראלי

25/12/2019
חותמת אירוע
85 שנה למכון המחקר
ע"ש דניאל זיו

24/12/2019
חותמת אירוע
חג המולד ירושלים

24/12/2019
חותמת אירוע
חג המולד נצרת

04/02/2020
חותמת יום ההופעה
ורד

04/02/2020
חותמת אירוע
100 שנה להסתדרות
העובדים הכללית החדשה

04/02/2020
חותמת אירוע
50 שנה לאוניברסיטת
בן גוריון בנגב

04/02/2020
חותמת יום הופעה
הרב עזריאל הילדסהיימר

04/02/2020
חותמת אירוע
100 שנה לקרן היסוד

**התאחדות בולאי ישראל
מקבלת בברכה תרומות
בולים לפעילות חינוכית
לבני הנוער.**

04/02/2020
חותמת יום ההופעה
הילר 360

04/02/2020
חותמת יום ההופעה
סיקורסקי H-34

04/02/2020
חותמת יום ההופעה
צבעי היסוד בדפוס

תיקון טעות: הגליונית שלא הונפקה

בשובל 116 התפרסמה ידיעה בדבר גליונית מזכרת שהונפקה בצ"א בה מוצגת נטע ברזילי לצד להקת אבבא. הנפקת הגליונית הובאה לידיעתנו לאחר שהפריט הוצא למכירה באתר ebay והעיתונאי איתמר אייכנר אף פרסם כתבה בנושא ב"ynet".
להפתעתנו, חברנו יורם גלעדי המצוי בפריטי יודאיקה המונפקים בעולם, ציין את ההתלהבות מהפריט המיוחד הזה ומסר לנו שהגליונית לא הונפקה על-ידי הרפובליקה של צ"א אלא מדובר ביוזמה פרטית שלא ברור מה מקורה. מבדיקה בקטלוג Michel מתברר שמזה כמה שנים צ"א כבר לא מדפיסה בולים.
את תגובתו של איתמר אייכנר למקור הידיעה לא קיבלנו, וכלקח מן הסיטואציה יש ללמוד שניתן לסמוך רק על האתרים הרשמיים של המדינות המנפיקות או על הסוכנים הרשמיים שדרכם מופצים הבולים.

רומנו בית מכירות

למכירה בולי אנטרטיקה, פוקלנד, סאוטיג'ורג'יה, נושאים, ציפורים, אוניות, אומנות וכדור-רגל. ניתן לעשות הזמנה בדאר. סוכנות בלעדית לאביזרי בולאות LINDNER

מען: 03-5463664, ת.ד. 23274, חנות: 03-5282790, נייד: 052-6944650
דוא"ל: info@romanoauctions.com

ולדי פיש

הערכת שווי אוספי בולים, שטרות ומטבעות קנייה ומכירה
הערכת שווי ללא עלות בבית הלקוח

טלפון: 054-6511897
רחוב החלוצים 21 תל-אביב
Email: fishstamps1988@gmail.com

Yariv Haft יריב האפט

נייד: 050-9899098

קונה ומוכר בולי ישראל
Buying & Selling Israel Stamps

ת.ד. 33320 חיפה 33213 P.O.Box 33320 Haifa
e-mail: lotsofstamps1@yahoo.com דוא"ל: lotsofstamps1@yahoo.com

אליק רינק

בולים ומטבעות
קונה ומוכר

רח' הס 4 פינת אלנבי 35, ת"א ת.ד. 3554,
טל: 03-6297192, פקס: 03-5255131,
מען: 052-2502963, נייד: 03-5227922
דוא"ל: rinekstamps@gmail.com

בולי גלעדי

בולי ישראל, חו"ל, נושאים ויודאיקה,
בולי הרשות הפלסטינית

מבצע אלבום 30 דף שורות שקופות רקע שחור
LEUCHTTURM תוצרת גרמניה

יבואן פסי HAWID

רח' אלנבי 76 ת"א קומה ב' טל: 03-5163871, ת.ד. 3059 תל אביב 6103001
טלפון סלולארי: 054-5390225; אימייל: giladistamps@gmail.com

מוטי ברש בולי דיזינגוף

בולים – ישראל וחו"ל – מכירה, קניה, הערכה
מטבעות ושטרות אלבומים ואביזרים
המבחר הגדול בארץ!!

דיזינגוף סנטר ת"א חנות 224,
טל/פקס: 03-5251552, נייד: 052-8310228
דוא"ל: motib51@smile.net.il

מרכז הבולים

מתמחים במוקדמים, מנדט, מנהלת העם
ובולי ישראל, טעויות, תוויות מכל הסוגים,
זרחנים בולי חו"ל לפי חלוקה למדינות ונושאים
נציג בלעדי של DAVO-MICHEL

אלנבי 94 תל-אביב (במרתף)
טל: 03-5605755, פקס: 03-5605430, נייד: 050-6555370
email: stamps.center@gmail.com

Alexander Kvetney

Collector
Stamps, Postcards, Covers,
Documents, Judaica, Coins. Etc.
Free appraisal

Tel: 054-7224409
Email: tasp_2006@hotmail.com

GAFNY'S STAMPS HOLYLAND

Israel And
Foreign Stamps
Judaica – Banknotes

CELL: 052-5306315
TEL: 03-5287543

בולי גפני הולילנד

בולי ישראל וחו"ל
התקופה התורכית
ושלטון המנדט

תל-אביב
דיזינגוף סנטר

בולי כחול לבן

Blue White Stamps

קונה, מוכר, מחליף, מכירה פומבית, אביזרים, בולים, מטבעות ושטרות.

רח' המלך ג'ורג' 6 (ירידה מאלנבי), ת.ד. 23257 תל-אביב 61231
טל: 03-5281023, 03-5015496, פקס: 03-6521145, נייד: 050-7858613
Email: sherman77@013.net.il

התאחדות בולאי ישראל
ISRAEL PHILATELIC FEDERATION
Member - Federation Internationale de Philatelic

זימון לאסיפה הכללית של התאחדות בולאי ישראל

**לפי סעיף 5 בתקנון העמותה, אישר ועד העמותה קיום אסיפה כללית שנתית
ביום ראשון 26 אפריל 2020, בשעה 15:00**

שימו לב: בגלל משבר הקורונה ייתכן שינוי במועד התכנסות האסיפה. לעדכונים ראו בעמוד הבית של ההתאחדות.

על סדר היום:

- דו"ח נשיא ההתאחדות
- דו"ח ביצוע התקציב לשנת 2019
- אישור ביצוע התקציב
- תכנית עבודה לשנת 2020
- דיון והצבעה על שינוי התקנון:
- צמצום מספר חברי ועד העמותה לשבעה חברים
- הסמכת ועד העמותה לשינוי מקום מושבה של ההתאחדות
- בחירת נשיא לשנים 2020-2021
- בחירות לוועד העמותה לשנים 2020-2021
- בחירות לחברי וועדת הביקורת

לפי סעיף 5.4 לתקנון – לכל חבר אישי בהתאחדות יהיה קול אחד בלבד בהצבעה.
אין הצבעות באמצעות שליח בדואר, או על ידי הסמכת חבר אחר.
חבר אגודה חברה יכול להשתתף רק במידה ומונה כנציג על ידי אגודתו.

לפי סעיף 5.5 לתקנון – אגודות החברות (שהן מלכרי"ם רשומים כחוק) תוכלנה למנות נציג אחד או יותר לאסיפה הכללית.

לפי סעיף 5.6 – נציג (נציגי) האגודה החברה חייב להיות חבר באגודה החברה הממנה אותו כנציג, וחייב להציג כתב מנוי חתום ע"י יו"ר האגודה וכן ע"י המזכיר או הגזבר, המפרש גם מהו מניין הקולות מסך כל חברה שכל אחד מנציגיה מייצג.

לפי סעיף 5.7 – האסיפה הכללית אינה רשאית להחליט בנושאים שלא נקבעו מראש בסדר היום.

לפי סעיף 6.3 – נחשבים כחברים מצביעים באסיפה הכללית הזאת רק המופיעים ברשימות ההתאחדות ביום 31.12.19 (במקרה של חברות באמצעות אגודה חייבת האגודה לשלם את דמי החבר עבורם לכל היותר).

האסיפה הכללית תתקיים במשרדי התאחדות בולאי ישראל – רח' פינסקר 2, תל אביב